

განვითარებულის „კონცერტ“ ერთიან

30 წელი

რეალური ციფრები

N 104 (860) 9 - 10 ოქტომბერი, 2013 თელი

როგორ გამოიყენოთ

არასკოვი

RADIO
MUZA

ვ. 4

MUZA

ნაცომ შევიდა „მუზას“
საქმე „სამართლებრივ
ჩიხში“ და ენირება თუ
არა აპოლიციკური ნაღიო
პოლიციკურ ინფერესებს

სანდრა რელოვსის რაღიო „მუზა“ დასურება?!

რაზო შავაკიშვილი

ერთვალი საარჩევო ურნასთან
დგაბა და ხმას ნაგავით იგორებას

გიორგი
მარგვალაშვილი
არჩევნების
პირველ ტერში
გაიმარჯვება!

ვ. 2

გოგა ხაჩიძე:

„არავის ჰქონდეს ილუზია, რომ
სააკაშვილი პოლიტიკიდან წავა,
პირიქით, მისი ლიდერობით,
ხელისუფლებაში
დავბრუნდებით!“

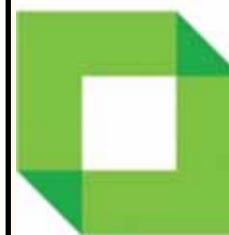
ვ. 6

მეორე

40 წელი

დამოკრატიული
არჩევნების ტრადიცია

ბესპო

საქართველოს საარჩევო

კომიტეტის

ვ. 5

„ასკანელი ქაბის“
აროტუქის რუსთის ბაზარზე
შეუფეხებლად იგზავნება

ASKANELI
BROTHERS

კომპანია მონიგ
გაუგებრობას პასუხობს

ვ. 2

ვის ინტერესები შედის
პროფილური პირის ცენტრის
„შუა ქალაქი“ გასევისაგა და
რამდენ ათას ლარს იჯიბავს
მარია ყოველთვიურად

ვ. 12

ლეიი „მთიალის“ ასალი კლიკის
არამიარა „შავფაროსენების“
მონაცემებით

ვ. 7

საპრეზიდენტო არჩევნებამდე 20 დღეც აღარ დარჩა, მაგრამ უკვე თამამად შეიძლება ლაპარაკი მის შედეგებზე, მიუხედავად ზოგიერთი საპრეზიდენტო კანდიდატის მცდელობისა, ხალხი დაარწმუნოს, რომ არჩევნებში გამარჯვებულის ბედი მეორე ტურში გადაწყვდება, ეს საფუძველს მოკლებული პოლიტიკური სპეციალისადაც ითვლის, რითაც ნაციონალური მოძრაობისა და დემოკრატიული მოძრაობის კანდიდატები არიან დაკავებულნი. დავით ბაქრაძესა და ნინო ბურჯანაძეს აქვთ მხოლოდ მცირე შანსი, არჩევნებში ხმების მეტ-ნაკლებად სოლიდური რაოდენობა მოიპოვონ, მაგრამ არა იმდენი, რომ გიორგი მარგველაშვილმა პირველსავე ტურში ვერ გაიმარჯვოს და მეორე ტურში მოგვინიოს პრეზიდენტის ვინაობის გარკვევა.

ჩემს ვარაუდს, „ენ-დი-აი“-სა და სხვა სოლიდური არა-სამთავრობო ორგანიზაციების კვლევებიც ადასტურებს. „ენ-დი-აი“-ს ბოლო კვლევების თანახმად, პრეზიდენტობის კანდიდატთა შორის ერთაირობულად ლიდერობს გიორგი მარგველაშვილი. კითხვაზე, ვის ისურვებდით საქართველოს პრეზიდენტად? — გამოკითხულთა 39%-მა განაცხადა, რომ მას გიორგი მარგველაშვილის ხილვა სურს პრეზიდენტად, დავით ბაქრაძე — 18%-ს, ხოლო ნინო ბურჯანაძე მხოლოდ 7-ს. გამოკითხულთა 20% ამ ეტაპზე პასუხისმართ თავს იკავებს, მაგრამ დიდი ალბათობით, უდიდესი ნაწილი, არჩევნების დღეს, მარგველაშვილის მხარდაბჭერი აღმოჩნდება. ამას კი თავისი ლოგიკური ახსნა აქვს და თუ რატომ, ქვემოთ მოგახსენებთ. იმავე „ენ-დი-აი“-ს კვლევით, პრეზიდენტობის კანდიდატების მოწონების მაჩვენებელი ასე გამოიყურება: გიორგი მარგველაშვილი 53%, დავით ბაქრაძე — 39%, ნინო ბურჯანაძე — 33%. ეს კიდევ ერთი დასტურია იმისა, რომ საპრეზიდენტო არჩევნებში გიორგი მარგველაშვილი უკონკურენტო კანდიდატია და გამარჯვებისთვის მას შეორებული არ დასჭირდება. ამერიკის რეპუბლიკური ინსტიტუტის (ARI) სოციოლოგიური კვლევის შედეგით, გიორგი მარგველაშვილს 41%-იანი რეიტინგი აქვს, ყველა დანარჩენ კანდიდატს ერთად კი მხოლოდ — 28%. მოკლედ, წესით, მათ შანსებზე დაწვრილებით და (კალ-კალკი არ) კი ლირს ლაპარაკი.

ნინო ბურჯანაძეს არჩევნებში დიდი მხარდაჭერა არ ექ-

და თავად, სახელმწიფოს მიერ პოძებულ არანაირ სიკეთეზე არ ამბობდა უარს — პარლამენტის თაგმჯდომარ ყველა იმ პრივილეგით სარგებლობდა, რაც სახელმწიფომ დაუწესა. ერთხელ არ გახსენებია გაჭირვებული ხალხი (ახლა, წინასა-არჩევნოდ, დღე და ღამე მათი გასაჭიროთ რომ აპელირებს), ერთხელ არ გადაუდგამს ისეთი ნაბიჯი, გველის ნაკერნივით რომ ახსოვდეს საზოგადოებას — ნინო ბურჯაანაძემ გარისკა, კარიერა საფრთხეში ჩაიგდო და ქეყუნისა და ხალხის სასიკე-თო საქმე გააკეთაო. საზოგადოებაში არაპოსულარულია ნინო ბურჯაანაძის აშკარად ცალსახა, პრორუსული პოლიტიკა. კი, რუსეთთან ურთიერთობა უნდა გაუმჯობესდეს, ამაზე ორი აზრი არ არსებობს, მაგრამ არა კოლაბორაციონისტული პოლიტიკის ხარჯზე. ბურჯაანაძის „რუსული პოლიტიკა“ კი საქართველოს ინტერესების საზარალოდა მომართული. ის თანახმა, ოლონბ რუსეთთან ურთიერთობა დათხეს, საქარ-თველობ მაქსმუმი გაიღოს და სანაცვლოდ არაფერი მიიღოს. ამ და სხვა მრავალი მიზეზის გამო, ნინო ბურჯაანაძეს არანა-ირ შანსი არ აქვს, არჩევნებში ხმების იმდენი რაოდენობა მიიღოს, საქმე მეორე ტურისკენ წავიდეს. ნინო ბურჯაანაძე ნამდვილად არ არის ის კანდიდატი, რომლის რეიტინგი და ხალხის სადღეისო მხარდაჭერა გიორგი მარგველაშვილის პირველსავე ტურში გამარჯვებას ეჭვეკეშ რომ დააყენებს და ხმების სოლიდურ რაოდენობას გაუყოფს.

დავით ბაქრაძეზე მოკლედ ვიტყვი. ის იმ პოლიტიკური ძალის საპრეზიდენტო კანდიდატია, 9 წლის განმავლობაში ქართულ იდეოლოგიას რომე ებრძოდა, მაგრამ ვერ დაამარცხა. თუ რაიმე უბედურება არსებობს, ყველაფერი დამართა ხალხსა და ქვეყნას, შეურაცხყო და ბოლიშის მოხდის ღირსადაც კი არ ჩათვალი. დავით ბაქრაძე განხილულია პირველსავე ტურში მარცხისათვეს — რაც დაიმსახურეს ნაციონალებმა, 27 ოქტომბერს იმასვე მიიღებენ. იმ გუნდის ღირსეული ნარმომად გენერალი დავით ბაქრაძე ორგზის მინისტრი და 4 წელი პარლამენტის თავმჯდომარე გახლდათ და ხალხისა და ქვეყნის სასიკეთოდ ხელი არ გაუტოკებია.

უნდა ვაღიაროთ, რომ არა ბიძინა ივანიშვილის ტაქტიკურად უშეცდომო ბრძოლა, სააკაშვილი და ნაცმოძრაობა დღესაც პოლიტიკაში იქნებოდნენ და ამ ქვეყანას განვითარების ყველა შანსს ჩაუკლავდნენ. ივანიშვილთან ერთად ბევრი ჩაება ამ მართლაცდა სამკვდრო-სასიცოცხლო ბრძოლაში და მათ შორის, გიორგი მარგველაშვილიც, რაც საზოგადოებას კარგად ახსოვს. არჩევნებში კი მას ეს რისკი, საკუთარი კეთილდღეობის სასწორზე შეგდება (და იქნებ სიცოცხლისაც) ქვეყნის ინტერესების გამო, ნინ დახვდება.

გიორგი მარგველაშვილის პირველსავე ტურში გამარჯვების შანსებს ის ფაქტიც აძლიერებს, რომ მის წარსულში ერთი შავი ლაქაც კი არ არსებობს. კულუარული ინფორმაციით, ნინო ბურჯანაძისა და დავით ბაქრაძის საარჩევნო შტაბების წარმომადგენლეი, აგერ სამი თვეა, იქექებიან და მარგველაშვილს ვერც წარსულიდან, ვერც ანგარიშან, ერთი კომპრომატიც კი ვერ ამოუქექს. საქართველოში კი აშკარად სუფთა, უმნიკვლე პოლიტიკოსების დეფიციტია. ამდენად, ლოგიკურად, იმ 20% თავშეკავებული ადამიანიდან, დღეს არც ერთ კანდიდატს რომ არ უჭირს მხარს, დიდი ნაწილი არჩევნების დღეს სწორედ ბიძინა ივანიშვილისა და მისი გუნდის ფავორიტის, გიორგი მარგველაშვილის მხარდამჭირი გახდება.

განათლების სამინისტროში გატარებული რეფორმებიც გიორგი მარგველაშვილის პოლიტიკურ კაპიტალს უნდა და-უშაბაროთ. ყველაფერს თავი დავანებოთ, უფასო სასკოლო სახელმძღვანელოების დარიგების პრაქტიკის დანერგვით, მან დაამტკიცა, რომ ხალხის პრობლემებსა და ინტერესებ-ზე ორიენტირებული პოლიტიკისათვის. მნიშვნელოვანია, მისი მინისტრობისას სხვადასხვა უნივერსიტეტებში, სახელმწიფო და დაუინანსებით, უფასო ფაკულტეტების შემოღება, რაც ერთობლივად, სახელმწიფო მნიშვნელობის პროექტიცაა და მრავალი სტუდენტისთვის, კვალიფიციური და უფასო განათლების გარანტირებულად მიღების საშუალებაც. საინტერესოა, როგორ აფასებენ არჩევნების მეორე ტურის გამართვის

**გიორგი მარგვალაშვილი არჩევნების
პირველ ტურში გაიმარჯვება!**

„ასკანელი ძმების“ პროდუქცია ჩასთის გაზარზე გეუფერხებლად იგზავნება

კომპანია მონიგ გაუგებრობას პასუხობს

ASKANELI BROTHERS

კომპანია „ასკანელი ძმების“ პროდუქცია რუსეთის ბაზარზე, უკვე სამი თვემ, ნარმატებით და შეუფერხებლად იგზავნება. ივნისის შემდეგ, კომპანიამ რუსეთის ფედერაციაში 650 000 ბოთლზე მეტი ღვინო გაიტანა. ამის გარდა, მოხდა კომპანია „ასკანელი ძმების“ კონიაკის ნიმუშების სერტიფიცირებაც. კონიაკები „ასკანელი“ და „გიდელი“ ექსპორტზე გასატანად უკვე მზადაა და, უახლოეს დღეებში, მოხდება მათი რუსეთის ფედერაციაში გაგზავნა, — ამის შესახებ ნათქვამია „ასკანელი ძმების“ მიერ 8 ოქტომბერს გავრცელებულ ოფიციალურ პრესრელიზში.

როგორც „ასკანელი ძმების“ დამფუძნებელი ჯიმ-შერ ჩხაიძე ასკანელი აცხადებს, რუსეთის ბაზარზე, ამ დროისთვის „ასკანელი ძმების“ ცხრა დასახელების ღვინო გადის. „ქინძმარაული“, „წინანდალი“, „ალაზნის ველი-წითელი“, „ალაზნის ველი-თეთრი“, „ხვანჭკარა“, „საფერავი“, „მუკუზანი“, „ახაშენი“ და „ოჯალეში“ — ეს იმ ღვინის სახეობებია, რომლის რეალიზებასაც რუსე-თის უმსხვილესი სუპერმარკეტების ქსელი, „მაგნიტი“ ფედერაციის მთელი მასშტაბით ახორციელებს. ასევე, „ასკანელი ძმების“ პროდუქციის დისტრიბუცია რუსეთ-ში ისეთ დიდ ქსელებსა და პიპერმარკეტებში ხორციელ-დება, როგორებიცაა „X5“, „კოპეიკა“, „პერეკრესტოკი“, „კარულიალი“ თა სხვა.

კომპანიის მენეჯმენტში აცხადებენ, რომ მედია-ში გავრცელებული ინფორმაცია, თითქოს რუსეთის სამომხმარებლო უფლებათა დაცვის ფედერალურმა სამსახურმა (როსკომტრებნადზორნი), კომპანია „ასკანელი ძმების“ პროდუქცია დაბლოკა, სიმართლეს არ შეასაბამება.

„სახეზეა რიგითი გაუგებრობა, ვინაიდან კომპანიის ლვინო, უკვე სამ თვეზე მეტია, იგზავნება რუსეთის ფედერაციაში და ამ დრომდე არც პარტნიორი კომპანიებისა და არც ფედერალური სამსახურისგან ჩვენს

ქართველი საარჩევნო ურნასთან დგება და ხმას ნაგავივით იმორჩის

A black and white photograph showing a large group of people from behind, their hands raised in a gesture of protest or support. The silhouettes of the hands and arms are visible against a lighter background.

ରୋଗ ପାତ୍ରକିଳିମାଲା

რიტორიკაში კი წერია, რომ ყველაფერი შესავლით უნდა დაიწყოს კაცმა, მაგრამ ამჯერად, დასკვნით დავიწყებ – ქართველები სხას ისე „უპრაგონოდ“, ანგარიშმიუცემლად ვიძლევით, როგორც სლავი კალთამადლიანი ქალები იძლევიან! არ შეითხოთ ახლა, რას! — კომბოსტონს! რა ვქნა, სხვა დასკვნამდე ვერ მივედი, მიუჟებდავად იმისა, რომ მრავალჯერ „გადავაანალიზე“, „გადმოვაანალიზე“....

13 წლის ვიყავი, საქართველოში პირველად რომ ჩატარდა არჩევნები. მართლა არჩევნები, თორემ არჩევნები საბჭოთა კავშირშიც იყო – თუ იმას არჩევნები ერქვა. საბჭოთა ქვეყანაში ფიქცია იყო საბჭოების არჩევა, ველა დონეზე. ალბათ სწორედ იქიდან იღებს სათავეს ეს აგდებული დამოკიდებულებაც საკუთარი ხმის მიმართ, იმ 1990 წელს, მახსოვს, როგორ მასწყდა ხალხი საარჩევნო უბნებს ერთი იმედით – დაემარცხებინათ რაღაც ცუდი და დაეწყოთ ახალი ცხოვრება, თუმცა ნუ ვიტყვით, რომ ველას სურდა კომუნისტების დამარცხება. როგორც იმ დღიდან თითქმის 20 წლის შემდეგ მიხეილი იტყოდა – ნურას უკაცრავად! იმ არჩევნებზე კომუნისტებმა 44 დეპუტატი გაიყვანეს პროპორციული წესით და 17 დეპუტატი – მაჟორიტარად. ეგეც თქვენი პარადოქსი – ირჩევდნენ იმ პარტიას, იმ სისტემას, იმ საბჭოთა კავშირს, რომელმაც, სულ რაღაც ერთი წლის წინ, ორლესული ნიჩებით გოგო-ბიჭები აუჩეხა! დიახ, საბჭოთა კავშირს, დიახ, რუსების! არ მითხვათ ახლა, დამოუკიდებელი საქართველო უნდოდათ, ოღონდ კომუნისტური და, საერთოდ, რა ამოძრავებდა ამომრჩეველს მაშინ? ვინც კომუნისტებს აძლევდა ხმას, ალბათ, პირადი კეთილდღეობა, არსებული, მისთვის კომფორტული მდგომარეობის შენარჩუნება, თბილი სავარძლის გადარჩენა, მნიშვნელობა არ ჰქონდა, სად იდგა ეს თბილი სავარძელი – რომელიმე რაიკოში, ცეკაში თუ სადმე „ცეხში“, სადაც მაყუთი იქრებოდა და, ალბათ, სახლის შიშიც ამოძრავებდათ – შეწევული ჭირი ერჩიათ ახალს. მაშინ „მრგვალი მაგიდის“ პროპორციული სიით 81 დეპუტატი გავიდა, მაჟორიტარულით – 43 და უმრავლესობაც მოიპოვა. რა ამოძრავებდა მაშინ მრგვალების ელექტრონატს, მხოლოდ კომუნისტების დამარცხების სურვილი? ახალ ქვეყანაზე, დამოუკიდებელ საქართველოზე ოცნება? მოდი, აქვა ვიტყვით, მაშინ სხვანანირი ოცნება ვიცოდით, სხვა იმედები გვქონდა, დღევანდელ ოლიგარქიულ იმედ-ოცნებებში ნუ აურევთ! ზვიად გამსახურდისა ქარიზმა? ხიბლი, რომელიც უდავოდ ჰქონდა? თუ ფრონიდისტული ტენდენციებიც დომინირებდა არჩევნებში, როგორც მერე არაერთხელ ითქვა, ზვიად ქალებს კაცად მოსწონდათო?! ხომ ლამის ფოლკლორად იქცა – „როიალიზეც უკინოვანია!“

უზნებესი საბჭოს არჩევნებიდან ხუთ თვეში ჩატარდა რეფერენდუმი, რომლის საფუძველზეც გამოცხადდა საქართველოს დამოუკიდებლობა. ხალხმა ერთსულოვნად მოითხოვა ქვეყნის დამოუკიდებლობა, სწორედ ეს ერთსულოვნება იყო პარადოქსული. ხუთი თვის ნინ ვინც ხმა მისცა კომპარტიას, ახლა ხმა მისცა ქვეყნის დამოუკიდებლობას, რა მოხდა? დავიჯვეროთ, ასე ერთბაშად სავლე-პავლე დაემართა ყველას? რანაირად შეეცვალათ პოლიტიკური გემოვნება? აქ ხომ საუბარი არ იყო ნიუანსურ საკითხებზე? კომუნისტებსა და მათ ელექტორატს უნდოდა იმ სისტემის, იმ „დერუავას“ შენარჩუნება და ასე, უცებ, ქვეყნის დამოუკიდებლობა მოუნდათ? მოდი, დავიჯვეროთ, რომ გონიძა გაუნათდათ და ისევ ამ ნათელი გონიძით, ორი თვის თავზე, პირველ საპრეზიდენტო არჩევნებშიც, ისევ ერთსულოვნად ხმა მისცეს ზვიად გამსახურდიას. კი, მაგრამ, რა მოხდა 1991 ნლის ზაფხულში ასეთი? ისევ რომ შესულდათ და ქუჩაში გამოცვივდნენ? ზვიადმაც სახლები დაანგრია თაბუკაშვილზე? ზვიადმაც „გარაუები“ დაუნგრია? თუ ქვეყნის დამოუკიდებლობა მოუნდათ, ხომ გამოაცხადა ქვეყნის დამოუკიდებლობა, ხომ მიდიოდა ამ გზაზე? ააა, დემოკრატია მოუნდათ ხომ უცებ? რომელი დემოკრატია, რომლისკენაც, აგერ უკვე 20 წელია, მივინევთ და ვერ მიგვიღწევია? ზვიადს 2 თვეში უნდა მიეღწია? პოლაროიდია მამაძალლი?! რაიმე ახსნა მოექცენება განწყობის ასე სწრაფ ცვლას? თან ისეთ ცვლას, ხელში ავტომატს რომ აგალებინებს და ძმათამაკლელ ომამდე მიგიყვანს?

თუ ზევიადის პიროვნეულმა ხიბლმა დაახვია თავგრძელება, რა მოხდა – როინალზე აღარ უკრავდა თუ ბოდლერი აღარ იცოდა? (ცხადია, ეს პროცესები რუსეთიდან იყო მართული და ადგილზე კიდევ ნომენკლატურული შეკრისტება დახვდა. კომუნისტებმა ელვის სისწრაფით აუდეს „აბაროტი“ და დაბრუნდნენ უკან, ხელისუფლებაში. არც არსად წასულან, ნუ, ახლა კოტა კოსმეტიკა დასჭირდათ – თუ ადრე ათეისტობდნენ (ასე სჭირდებოდა პარტიის), ახლა ღრმადმორწმუნენი გახდნენ და ა.შ. და რა მოხდა შემდეგ? შევარდნაძის ჩამოყალიბის ქვეყნის აყვავების იმედით. 1992 წლის

არჩევნებზე 24-მა პარტიამ გადალახა ბარიერი და რა მივიღეთ – ცირკუ, რომელსაც სახელად „პარლამენტი“ ერქვა. დავკარგეთ აფხაზეთი და ამას სულ არ შეუშლია ხელი იმაში, რომ 1995 წელს, დიდი ტრამპა-ცუმბით, არჩიეს ედუარდ შევარდნაძე, 1992 წელს ჩამოვიდა – ქვეყანას აგვიყვავებსო, 1995 წელს გასული იყო სრული სამი წელინადი – არათუ აყვავება, კვირტიც კი არსად ჩანდადა და მაინც აირჩიეს – ვაცალოთო. მუხლისჩინქა კი არ დაუდგნება არ ევედრნენ – ნუ წახვალ, შენი კვენესა-მერე? კარგი, მაშინ იმედი და ჰქონდათ, რომ დაუბრუნებდა აფხაზეთს, მაგრამ 1995-დან 2000-მდე ვერ დაინახეს, რომ არც აფხაზეთი დააბრუნა და არც ქვეყანა აყვავა? 1995 წელს 1 589 909-მა ადამიანმა მისცა ხმა. 2000 წელს – 1 870 311-მა. 280 ათას კაცს პირიქით იმედი გასჩენია. „მალადეეც!“

ზოგად გამსახურდიას ხმა მისცა 2565 362-მა ადამიანმა, ედუარდ შევარდნაძეს – 1 589 909-მა ადამიანმა. მილიონიანი სხვაობა სახელზეა, მაგრამ მილიონნან განვითარდა რა თვის სტეპის გამო მისცა ან ზევიადს, ან შევარდნაძეს ხმა? რა საერთო თვისება იპოვა ამ ორ რადიკალურად განსხვავებულ ლიდერში? როიალზე შევარდნაძე არ უკრავდა, დისიდენტური წასული არ ჰქონდა, კომუნისტი იყო, კოლხურ კომისაზე კი არა, მამათში გაატარა ბალლობა — კლასიკოსის ვაჟი ის არ იყო, არც დიდი განათლებით გამოიჩინა რდა — „უბედურებას“ „უბედურობას“ ეძახდა, გაერო-ს „გეეროს“. არც ზევიადის გარეგნობა ჰქონდა — თუ ამ გარეგნობით ურევდა თავგზას მასებს ზვიადი. კარგი, ქალებს თავგზას უბნევს ეს ლიბი-დო — ხან ზევიადს აწინებს, ხან ედუარდს, ხან მათგან კიდევ უფრო განსხვავებულ მიხეილ საკამავილს, ხანაც ვაკედ ლევან გაჩერჩილაძეს და ხანაც ბიძინა ივანიშვილს. კარგი, ქალებს ფრონიდი არ ასვერებს და კაცებს ვინდა არ ასევნებს — კარლ გუსტავ იუნგი?

ცალკე თემას, მასიბზე მანიულირება, ათასგვარი საარჩევნო ტექნოლოგია, ხრიკებისა და გაყალბების მეთოდები, მაგრამ რაღაც ახსნა ხომ უნდა მოუქებნოს თავად ადამიანმა თავის საქციელს. როცა ურნასთან მარტო რჩება? თუ ურნა ურნაა და ქართველი ურნასთან დგება და ხმას ნაგავივით იშორებს? რა ნიშნით ვინონებთ ან ვინუნებთ? საარჩევნო პროგრამები, ბუკლეტები რომ სულ ტყუილად იძექდება და მათ არავინ კითხულობს, ხომ ფაქტია, საარჩევნო დაპირებებს ვუსმენთ ზეპირად? იმ დაპირებების შესრულებას ვაკონტროლებთ მერე? ან შესრულებას ვუფასებთ ვინმეს, ან არშესრულებისთვის ვთხოვთ პასუხს? ხმას ხან ერთ „მეშოვ“ ფქვილზე ვცვლიდთ, ხან იმაზე, თუ ვინ დაგვპირდებოდა ჩვენქუჩაზე ასვალტის დაგებას. რა გვამოძრავებდა? ლოგიკა „ყვავს კაკალი გააგდებინე?“ – არც უამისობაა. მაგრამ აქაც აცა-ბაცად მივუყებით გზას – იმას, ვინც მთელი ქვეყანა მოასაფალტა, ტვინი ამოვჭამეთ – ასფალტი ვჭამოთ და სხვა ავირჩიეთ!

და მაინც? რა გვამოძრავებს, რა არის ამოსავალი წერტილი? — პოლიტიკოსის საგარეო ორიენტაცია, ეს გადაწყნის ხოლმეტ სხვა ცველაფერს? როგ, ინდივიდუალურ შემთხვევებში იქნება ასეუციყოს, მაგრამ ეს რომელ ტენდენცია არაა, ეგვე ფაქტია. მოკლე მექსიერების ერთ ვართ და იმ პერიოდში რაც ხდება, ის ახდენს გავლენას, როგორც ეს ციხის კადრების დროს მოხდა? კი, მაგრამ 7 წლის გენერაციის მერე არ იყო, რომ 53%-მა მისცა ხმა სააკადემიკოსად? მით უმეტეს, ცველა რადიკალური ნაბიჯი, რასაც სასაკაშვილოს ხელისუფლებას უკითხინებდნენ, სწორედ 2008 წლამდე იყო? მაგრამ არჩევნებზე არ იყო, 25%-მა რომ ხმა მისცა ლევან გაჩერჩილაძეს? რა მოტივით? — გაჩერჩილაძემდე ქვეყანას სამი პრეზიდენტი ჰქონდა — სამივე შაღალი რანგის პოლიტიკოსი, ცხადია, სხვადასხვა ტიპის, მაგრამ რა ტიპის იყო ლევან გაჩერჩილაძე? არხეინი თბილისელი, წარმოსადევი კაცი, როგორც იტყვიან, ნაღდი ქალაქ ქელი. კი, მაგრამ მუსტახაბაში ირჩევდით თუ ქვეყნის პრეზიდენტს? ან შალვას რა ნიშნით აძლევდა ხალხი ხმას? და ბოლოს, ბიძინას რა ნიშნითაც მისცეს, გავიგეთ — წამყანი მისი მილიარდები იყო, თუმცა სრულიად გაუგებარია, ბიძინას ფული აქეს, თქვენ რა? ერთი ანედინტი მასხენდება, მოლას ეუბნებიან, მოლა, მოლა მოხარშული ინდაური მოაქვთო. მერე მე რაო. თქვენთან მოაქვთო და მერე შენ რაო?

ბიძინას „ოცნებას“ ხმა მისცეს კიდევ ერთი მომენტის გამო – მიშას ზიზღით, ოლონდ მიშა მოეშორებინათ – მიშას ჯიბრით. საერთოდ, შურისძიების მოტივი ყოველთვის წამყავანი იყო ქართულ პოლიტიკაში, არჩევნებზე. ოლონდ კომუნისტები მოგვეშორებინა, ყველამ ხმა „მრგვალებს“ მისცა, ოლონდ ზვიადი მოგვეშორებინა – ყველა სხვას, ოლონდ შევარდნაძე მოგვეშორებინა – სააკაშვილს, ოლონდ სააკაშვილი მოგვეშორებინა – ივანიშვილს.

მოკლედ, ხმას ვიძლევით ჯინაზე, ჯიბრზე, ხმას ვიშორებთ თავიდან, ვაგდებთ როგორც ნაგავი ან ვარიგებთ ანგარიშმი-უცემლად – როგორც სლავი ქალი ერთ ადგილს. არ მკითხოთ, რომელს — კომბოსტოს!

 საქართველოს მთავრობის

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ბიძინა ივანიშვილი არ მაღავს, რომ თავის ერთ-ერთ მთავარ ღირსებად გულწრფ-ელობა მიაჩნია და, მართლაც, ქართული ოუ ზოგადად, პოლიტიკისთვის უცხო გულწრფელობით მას არაერთხელ გაუცებია როგორც ქართველი, ისე უცხოელი ექსპერტები თუ უმაღლესი თანამდებობის პირები.

„როცა ვამბობ, რომ რაღაც არის კარგად, ესე იგი, მართლა კარგად არის და თუ რაღაც არ მომწონს, ამის შესახებაც ხმამალლა ვლაპარაკობ. ილუზიებში ცხოვრება უნდა დასრულდეს და ხალხმა სიმართლე უნდა იცოდეს“, — ხმირად აცხადებს ბატონი ბიძინა და ასევე ხმირად მწარე, მაჯარა მანიკ სიმართლეში ჯინწევს ჯხოვრიბა.

შესაბამისად, ისიც საინტერესოა, როცა ივანიშვილი მინ-ისტრით კაბინეტის წევრებს ახასიათებს.

„არსებობენ კარგიდა ძალიან კარგი მინისტრები. ყველა ერთნაირი ვერ იქნება და არც ის იქნება სამართლიანი, ახლა დავიწყო საუბარი იმაზე, ვისი მუშაობითაც კმაყოფილი ვარ და ვისთანც შენიშვნები და კითხვები მაქვს. მაგალითისთვის გეტყვით, რომ ირაკლი ლარიბაშვილი არის ძალიან კარგი მინისტრი, ძალიან კარგია ირაკლი ალასანიაც“ — ეს სიტყვები პრემიერმა რამდენიმე კვირის წინ თქვა,

რა ცლავების ნიუაშა დგას ირაკლი ალასანია

თუმცა მას შემდეგ რაღაც აშკარად შეიცვალა. შეიცვალა თუნდაც იმიტომ, რომ კულტურულებში არ წყდება საუბრები იმის შესახებ, რომ თავდაცვის მინისტრი აშკარად უქმაყოფილოა, რომ კოალიციამ საპრეზიდენტო კანდიდატად ის არ დაასახელა და ეს „უქმაყოფილება“, თავის დროზე, ვიცე-პრეზემიერის პისტის დაკარგვადაც დაუჯდა. ალასანიამ საკუთარი პარტიის შიგნით იმსჯელა ამ საკითხზე და ეს მაშინ, როცა კოალიციის ლიდერს დაანონსებული ჰქონდა, საპრეზიდენტო კანდიდატი ერთად განვიხილოთ.

„ალასანიას პატარა შეცდომა მოუვიდა, რომ საპრეზიდენტო კანდიდატზე მსჯელობა თავისი გუნდში, პრემიერ-მინისტრთან შეუთანხმებლად დაიწყო“, — თქვა მაშინ ივანიშვილმა და კონფლიქტიც ამით თთექოს ამონიშურა, მა-გრამ მალე ისიც ითქვა, ალასანიას ნაციონალური მოძრაობის წევრები თავისკენ ექაჩებიანო. რამდენად რეალურია, რომ თავდაცვის მინისტრი დამარცხებულ პარტიისათან მოლაპარაკებებს მართავდეს, თავად განსაჯეთ, თუმცა მოარული ამბავი მოიწოდა. რომ უკანიანი უკანიანი ამბავი

„აქვთ მცდელობა, ალასანი გადაბირონ, ჭორები დადის, რომ ამათ აქვთ კავშირი და კომუნიკაცია ალასანისათვის. ამის უკანასკნელი მომენტი 2015 წლის 2 ნოემბერი იყო.

შესახებ თავადი ირაკლის ვკითხებ და მან უარყო ასეთი კომუნიკაციის არსებობა ყოფილ მთავრობასთან. ცდილობები, გუნდი გახლიჩნ, მაგრამ სანამ პოლიტიკაში ვარ, ვინც არ უნდა გადახტეს და საითაც არ უნდა გადახტეს, არაფერი მოხდება, საკუთარ თავს დაიზიანებენ მხოლოდ გარნიუნქბებთ, აბსოლუტურად დალაგებულ გუნდს დავტოვებ და ვინცგადახტება, საკუთარ კისერს მოიტეხს მხოლოდ”, — აცხადებს ივანიშვილი.

ყველაფრის მიუხედავად, რაღაც ასე კურად რომ ხდება და რათა რომ შეიძლება, ახალი კადატი დაწილებულოს მორის

რაღაც რომ შეიცვალა, ცხადია. ფაქტია, იგახიძებილა ძორიგ გამოსვლაში ალასანიაზე უკვე სხვა ტონალობაში ისაუბრა. ერთი შეხედვით, თითქოს მისი დამოკიდებულება არ შეცვლილა, მაგრამ... „მინისტრთა კაბინეტის მუშაობით კმაყოფილი ვარ. როგორც ადრე აღვნიშნე, არიან მეტ-ნაკლებად, კარგი და ძალიან კარგი მინისტრები, მაგრამ მთლიანობაში კმაყოფილი ვარ. ყველას გვარს ნუ ჩამომათვლევინებთ, მაგალითად გეტყვით, რომ ირაკლი ალასანია კარგი მინისტრია“, — განაცხადა ივანიშვილმა და ცხადი გახდა, რომ „ძალიან კარგი მინისტრობიდან“ თავდაცვის პირველი პირი „კარგ მინისტრობამდე“, „ჩამოქცევითდა“.

ახლა ძნელია იმის თქმა, რა მოხდა რეალურად, მაგრამ კულტურებში ამბობენ, რომ კოალიციის ბევრი ლიდერი უკვე პოსტივიზმის პერიოდისთვის ემზადება. სწორედ ეს არის მიზეზი იმისა, რომ ბევრი ცდუნებას ვერ უძლებს. დგას თუ არა რაიმე ცდუნების წინაშე ალასანია, მომავალი გვიჩვენებს, მანამდე კი, მხოლოდ იმის თქმა შეიძლება, რომ კოალიციის ნავიდან გადახტომის მსურველებს, ჯერჯერობით, მოლივლივე ზღვა არ ელოდებათ.

ნოემბრის გოლოს სანდრა რულოვსის რაღიმ „გუგა“ დასკარება?

რაცომ შევიდა „მუბას“
საქმე „სამართლებრივ
ჩიხში“ და ენირება თუ
ანა აპოლიფიკური რაღიო
პოლიფიკურ ინცერესებს

 სინო ლურსეანაშვილი

593-51-52-04

„მუზა“ დახურვის პირასაა. რას ველოდებით,
გადაწყვეტილებას ღლემდე არ იღებენ. მივიდეთ
კულტურის სამინისტროსთან მოთხოვნით — არ
მოკლათ „მუზა“! — ამ პათოსის სატალეფონო
ზარები რადიო „მუზას“ ოფისში არ წყდება.
მელომანები პირდაპირ ეთერშიც რადიკალურები
არიან და მოითხოვენ — სანამ მედიასივრციდან
გაქრება საქართველოში ერთადერთი
არაკომერციული და ამიერვაკასიაში
ერთადერთი, სრულად კლასიკურ მუსიკაზე
ორიენტირებული რადიო, ყველანი დავირაზმოთ
მის გადასარჩენად. რადიოს ხელმძღვანელები
კი ოდიშარიას უწყების გადაწყვეტილებას
ელოდებიან. კულტურის სამინისტროში
აჯანმობენ, რომ ვითარება სამართლებრივ ჩიხშია.

„მუზია“ გარშემო ვითარება მაშინ დაიძაბა, როცა პიძინა ივანიშვილმა პოლიტიკაში მოსვლის გადაწყვეტილება მიიღო. 2007 წელს, საქართველოს პირველი ლეგისტრი, სანდრა ელისაბედ რულოვსის მიერ დაარსებულ რადიოს შექმნის დღიდან სწორედ საქველმოქმედო ფონდი „ქართუ“ აფინანსებდა. რადიოს გენერალური მერიჯერი ზორავა კორენა კოპალეიშვილი „ვერ-სიათან“ საუბრისას აცხადებს, რომ დაფინანსების საკითხი ყოველთვის გამჭვირვალე იყო: „5 წლის განმავლობაში, რადიოს „ქართუ“ აფინანსებდა. პოლიტიკური ვითარების შეცვლის შემდეგ, ინტერესთა კონფლიქტი წარმოიშვა მიუხედავად იმისა, რომ პირველი ლეგის მიერ დაარსებული რადიო სრულიად აპოლიტიკურია, მის ეთერში არასოდეს გასულა პოლიტიკური რეკლამა, მოწოდება, გადაცემა თუ თოქ-შოუ. „მუზია“ ემსახურებოდა მხოლოდ კულტურის პროპაგანდას!“

2012 წლიდან „ქართუს“ დაფინანსება რადიოს აღარ აქვთ. მაუწყებლის ხელმძღვანელები კი ინვესტორის ძებნას იწყებენ. „მივმართოთ რამდენიმე ფონდს, მეგობარს... მათ გარკვეული დახმარება გაგვიწიეს, მაგრამ რადიოს გამართულად ფუნქციონირების უზრუნველყოფა არაა მარტივი, მით უმეტეს, აյ ნაკლებია კომერციული ინტერესი. ყველა გვეკითხებოდა, რატომ ეძებთ ინვესტორის, ქვეყნის პრესტიჟი არაა, ამ ფორმატის რადიო არსებობდეს, მიმართეთ მთავრობას“.

ევროპის თითქმის ყველა ქვეყანაში არსებობს სახელმწიფოს მიერ დაფინანსებული მედიასას შუალებები, რომელთა ეთერშიც კლასიკური მუსიკა შედერს. ქართული კანონმდებლობა კრძალავს, სამინისტროს ლიცენზია ჰქონდეს მაუნ-ყებელზე, თუმცა გურამ ოდიშარამ, სანდრა რულოვსთან ერთად, 2013 წლის 27 მაისს ჯერ ხელი მოაწერა ურთიერთგა-გების მემორანდუმს, რომლის თანახმად, „მუზა“ სამინისტროს უნდა გადასცემოდა, 4 თვის შემდეგ კი, აღმორჩინა, რომ თურ-მე ამის უფლება არ ჰქონდა (?!). მემორანდუმის თანახმად, კლასიკური, ქართული, ტრადიციული და სასულიერო მუსიკის განვითარებაში „მუზას“ მნიშვნელობის გათვალისწინებით, გამოთქვეს მზადყოფნა, ურთიერთთანაბრძოლით ხელი შეუწყონ რადიოს საჯარო სამართლის იურიდიულ პირად დაფუძნებას და ფუნქციონირებას. მემორანდუმში, რომელ-საც ხელს კლასიკური მუსიკის ხელშეწყობის ასოციაციის

დამტუქნებელი სანდრა რულოვსი და საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრი გურამ ოდიშარია აწერნ, გარკვევით წერია, რომ სსიპ-ის ჩამოყალიბების შემდეგ, ასოციაციის საკუთრებაში არსებულ მატერიალურ-ტენიკურ საშუალებებს, ასოციაცია საკუთრებაში გადასცემდა სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებულ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირს. „მემორანდუმის გაფორმების შემდეგ კულანი ვიყავით ბეჭინიერები. მნიშვნელოვანი იყო, რომ რადიო გადაცემოდა სახელმწიფოს და არა რომელიმე კერძო პირს ან სტრუქტურას, რაც უფრო დიდ მნიშვნელობას შესძენდა მას“, — აკაბადებს შორენა კოპალეიშვილი.

— სამართლებრივ ჩიხში კითარება სწორედ ამ მემორანდუმის გაფორმების შემდეგ შევიდა. რამდენიმე თვეში ოდიშარიამ აღმოაჩინა, რომ მის უწყებას მაუწყებლის მესვეურობის უფლებას კანონიარ აძლევდა. „როცა ეს აღმოაჩინეს, გამოიძებნა პრობლემის მოგვარების კანონიერი გზა — კულტურის სამინისტროს საკანონმდებლო ინიციატივა უნდა მოემზადებინა, რომლის თანახმად, მას გამონაკლისის სახით მიეცემოდა არაკომერციული, მხოლოდ კულტურის პროპაგანდაზე ორიენტირებული მედიასაშუალების ფლობის უფლება. ამაზე თანხმობა გასცა იუსტიციის სამინისტრომ, კომუნიკაციების მარეგულირებელმა კომისიამ... შეფერხება იყო კონვენიენტის სამინისტროსგან, როგორც კულტურის მინისტრის მოადგილე მარგიშვილმა განმიმარტა, ამის მიზეზი ისაა, რომ 2015 წელს იგეგმება გარკვეული ცვლილებები მაუწყებლის შესახებ კანონში და მედიასაშუალებები HD ფორმატზე გადადან, მაგრამ რა შუაშია აქ რაღო, გაუგებარია. საბოლოოდ, 4 თვის შემდეგ მაცნობეს, რომ ვერაფერს აკეთებენ, რადგან სამართლებრივ ჩიხში ვართ“, — აცხადებს შორენა კოპალეიშვილი და გვიმხელს, რომ სამინისტროში მისთვის არავის დაუკონკრეტებია, ვინ უნდა იზრუნოს ვითარების ჩიხიდან გამოყვანაზე. ამის შემდეგ, კოპალეიშვილმა არაერთი წერილი გაგზავნა სამინისტროში ერთადერთი კითხვით, მოიხსნა თუ არა ამ საკითხთან დაკავშირებით ოდიშარიას უწყების პასუხისმგებლობა, მაგრამ პასუხი არ მიუღია. კოპალეიშვილმა ოფიციალური წერილით მიმართა ბიძინა ივანიშვილსაც, მაგრამ ეს წერილიც ოდიშარიასთან გადამისამართეს. ამასობაში, რადიოს დააზოგი გაიხარჯა, თემატური გადაცემების უმრავლესობა დაიხურა, 18 თანამდებობიდან 13 გაათავისუფლეს, ეთერის უმეტესი ნაწილი ე.ნ. ნონსტროპმა დაიკავა... „მუზას“ სახეცვლილება არ გამოეპარა მის ერთგულ მსმენელს. რადიოს გადარჩენის მიზნით კამპანია დაიწყო, რის შემდეგაც, კოპალეიშვილს კულტურის მინისტრის მოადგილე მანანა ბერიკაშვილი დაუკავშირდა, „მუზას“ საკითხი ისევ განიხილება სამინისტროში და გადაწყვეტილებას მალე მოგახსენებთო. „პირველი, ვინც თერატიულად გამოვიდა კონტაქტზე, მანანა ბერიკაშვილი

օյց. Թոտերա, Ռոմ ամ Տայչոտենց թև մեջյելոնծեն գա գագեծանցուցիւն”, Շորենա կրօպալումքուլու օմբագոնքին, Ռոմ յալծագրոն մանանաս դասորցա դասորցա ար ճարհիքա, մացրամ Տանամ Տամինսկրոնու մեջյելոնծեն, Ռագոն մեզօնալուշ-րուցիան յշրցա. Շորենա կրօպալումքուլու գամօղցուցիւն, Ռոմ կրոնիսլուց յրտու նոլու Շեմդեց պայլա Ռէսյուրսու ամոնյուրա:

„2013 წელს 5 წლის დანაზოგით ვიარსებეთ, ფაქტობრივად, დაგვრჩა 2 თვის რეასურსი — მაქსიმუმ, ნოემბრის ბოლომდე შევძლოთ ფუნქციონირება. ამის შემდეგ, იძულებულები ვიქნებით, გავთიშოთ სიგნალი“. „მუზა“ ჩანაწერების კოორ-დინატორი თევა მუზარი ამპობს, რომ რადიოს გადარჩენა მხოლოდ სიბშირის შენარჩუნებასა და მუსიკის გაშვებას არ ნიშნავს: „მთავარია, შეინარჩუნო ფორმატი და გუნდი, ვინც „მუზა“ შექმნა. ამ ადამიანებმა საარსებო წყარო დაკარგეს. პრობლემის მოგვარება დროში თუ გაიწელა, შეიძლება ძველი გუნდის დაბრუნებაც გართულდეს და ახალი კადრე-

ბის მოყვანაც, რადგან ასეთი სპეციფიკური გადაცემების წამყვანი უურნალისტი საქართველოში ძალიან ცოტაა”. პროგრამების მენეჯერის ასისტენტი ტატო პირი ჯილდური კი იმ მაღალი ხარისხის აპარატურისა და უკვე შექმნილი „ოქროს ფონზე” გაურკვეველ მომავალზე წუხს, რომელიც „მუზას” საკუთრებაშია: „მხოლოდ რადიო „მუზას” აქვს აპარატურა, რომელსაც შეუძლია, კლასიკური მუსიკის კონცერტების ჩანერა მაღალი ხარისხით. ტელევიზიობში კონცერტების ტრანსლირებას ხმად „მუზას” ჩანაწერი ედება. „მეცომ“ პირველი და ერთადერთი პროექტი საქართველოში სწორედ „მუზას” ტექნიკურ აღჭურვილობასა და ბაზაზე დაყრდნობით განახორციელა. მემორანდუმის გაფორმების შემდეგ, სამინისტროს მოთხოვნა იყო, რეგიონები არ გაგვეთიშა და კონცერტების ჩანერა არ შეგვეწყვიტა. სვდებიან, რომ ეს ჩანაწერები გადაეცემა თაობებს, რომლებსაც წლების შემდეგ წარმოდგენა ექნებათ, რა ხდებოდა 21-ე საუკუნის საქართველოში ამ სფეროში. „მუზა“ რადიო კი არა, კულტურული უურნალისტიკის დარგია, დაუშვებელია, გაქრეს და ამისთვის ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ”.

საინტერესოა, „კველაფრის გაკეთებაში “იგულისხმება თუ არა სანდრა რულოვსის განზე გადგომა და „მუზას“ „ორბიტი-დან“ გასვლა? შორენა კოპალიშვილი „კერისიას“ გამოუტყიდა, რომ საქართველოს პირველი ლედი მზად იყო გამდგარიყო გვერდით, იურიდიულ დოკუმენტებშიც კი აღარ დაფიქსირებულიყო, შეეწყვიტა საავტორო გადაცემები, ოღონძ „მუზა“ გადაერჩინა. ამ ფონზე, რადიოს გენერალური მენეჯერი მიიჩნევს, რომ „მუზა“ ჩიხში პოლიტკური მოტივით ან სანდრა რულოვსის ფაქტორის კი არა, იმის გამო შევიდა, რომ მისი მნიშვნელობა კრაშად ვარ დაათასეს...

არ არის გამორიცხული, ყველაფერი პოლიტიკურ თამაშებს უკავშირდებოდეს და იგანიშვილის ხელისუფლებას სააკავშირის მეუღლის რადიო ყელში ფხასავით გასჩეროდა, თუმცა თუ ახალ მთავრობას ამ რადიოს არსებობა არ ანყობდა, საერთოდ რატომ გაფირმდა მემორანდუმი? საბოლოოდ კი, ყველაფერი მანც პოლიტიკურ ნებამდე მიდის — ხელისუფლებისთვის პრიორიტეტული ან არის „მუზას“ ფორმატის რადიოს არსებობა, ან არა. ამ კითხვაზე პასუხის მისაღებად, „ვერსია“ კულტურის სამინისტროს დაუკავშირდა. მინისტრის მოადგილმმტკიცილობის განვიმარტა, რომ საკითხი გადაწყვეტილი არ არის და, იმედია, დადგებოთად გადაწყვდება: „კანონში მაუწყებლობის შესახებ წერია, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოს არ აქვს უფლება, ჰქონდეს ლიცენზია მაუწყებელზე. არადა, ჩვენი სურვილი იყო, „მუზა“ ყოფილიყო სსიპ-ი. დავავალეთ ჩვენს იურიდიულ სამსახურს და გვინდა ცვლილება შევიტანოთ კანონში... საკანონმდებლო ინიციატივა შემუშავების პროცესშია და დანარჩენი უკვე დროის ამბავია. ვერ გეტყვით, რომ ყველა შემთხვევაში გადაწყვეტილება იქნება დადგებითი, რადგან ჩვენი საკანონმდებლო ინიციატივა ჯერ პარლამენტმა უნდა განიხილოს. იყო გარკვეული უთანხმოება ინიციატივის შემუშავების პროცესშიც. მთავარია, ყველაფერზე შევჯერდეთ.

დასასრული მე-8 გვერდზე

ବ୍ୟାକ୍ ପରିବାରମାତ୍ର

აპვესა და ჯარიბაშეს შორის გავლენაული ეავთაულებართახი
შეს-მ 16 სეპტემბერს გაიკრობოდა!

ყოველდღიური
ყოფითი
წვრილმანები
წყდება
ინდივიდუალურად

მნიშვნელოვანი
საკითხები
წყდება
ურთიერთთანხმობით

სამართლიანობის
საკითხები
წყდება ერთხმად

ხელისუფლების
საკითხი კი წყდება
მხოლოდ
საყოველთაო
დამოკრატიული
პრეზენტაციის გზით

დამოკრატიული პრეზენტაციის მოადიცია

www.cesko.ge

„არავის პერდეს ილუზია, რომ მიხეილ სააკაშვილი კოლიტიკიდან ნავა, პირიქით, მისი ლიდერობით, ხელისუფლაგაში დავარუდებით!“

**ექსკლუზიური ინცენტიუ
გოგა ხაჩიძესთან**

რუსულან შელია

557-100-768

„ქართული ოცნების“ ერთწლიან მმართველობას კატასტროფულს უწოდებს, ნაციონალურ მოძრაობას კი საერთო ღირებულებებზე დაფუძნებულ ერთიან პოლიტიკურ ძალად მიიჩნევს და ამბობს, რომ ხელისუფლებაში უახლოეს მომავალში დაბრუნდებიან. რას ელოდება კოპაბიტაციის დასრულების შემთხვევაში და რატომ არ სჯერა ბიძინა ივანიშვილის მიერ განვითარებული სამოქალაქო სექტორის, „ვერსიას“ გარემოს დაცვის ყოფილი მინისტრი, საპარლამენტო უმცირესობის წევრი გოგა ხაჩიძე ესაუბრა.

— ქვეყანაში ყველა მიმართულებით კატასტროფულად ცუდი მარტინებელი ფიქსირდება. როგორც პოლიტიკურად, ისე ეკონომიკურად თუ სოციალურად, სრულ სტაგნაციაში ვამყოფებით. ამ ერთი წლის განმავლობში „ქართულმა ოცნებამ“ ასოლუტურად ყველა შეცდომის დაშვება მოსახრო, რასაც ჩვენ ცხრა წელი მოვანდებეთ. რაც მთავარია, ბიძინა ივანიშვილმა ნაციონალური მოძრაობის პოლიტიკურად განდგურება ვერ მოახერხა, რაც მხოლოდ პარტიის დამსახურება არ არის — ეს ქართული დემოკრატიის მიღწევა.

— გამოდის, ალიარბეთ, რომ კალიფის მმართველობის პირობებში, ქვეყანა დემოკრატიულად ვითარდება, რაც ცხრა წლის განმავლობაში თქვენი პოლიტიკების ერთ-ერთი ძირითადი მოთხოვნა იყო, განსაკუთრებით, 7 წლებრივა და 26 მაისის შედეგები?

— არა, დავაზუსტებ — ნაციონალური მოძრაობის გადარჩენა მხოლოდ ქართული საზოგადოების დამსახურებაა, რადგან მოქალაქებს ესმით, რომ პოლიტიკურ ასპარეზზე ჩვენი ყოფნა დემოკრატიის განვითარებისთვის მნიშვნელოვანი დეტალია. კლასიკური გაეცემით, ბიძინა ივანიშვილი რუსი ოლიგარქთა, რომელიც საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ პოლიტიკადნ ნაცვლას გეგმვას და უცნაურ შუშის სასახლიდან მთავრობის მართვას აპირებს. მას მიაჩნია, რომ კოლიფიში შემავალი პარტიების სამუალებით, რომლებსაც ხან ფულით, ხან სხვა მეთოდებით აკონტროლებს, სახელმწიფოს მართვას მარტივად შეძლებს. ერთადერთი პოლიტიკური ძალა, რომელსაც სრულად ვერ აკონტროლებს, ნაციონალური მოძრაობაა, ამიტომაც ქვეყნის დღევანდელ პირებს ჩვენი პოლიტიკიდან განდევნა სურთ.

— თქვენი ბრალდებები უსაფუძლოდ უდერს, თუ დავით უსუფაშვილის სიტყვებს გავიხსენებთ: „ნაციონალური მოძრაობის გადარჩენა ქართული დემოკრატიის ამოცანაა“. საზოგადოების განვითარების მიუხედავად, მსგავს დამოკიდებულებას პრომიერი შეირად საჯაროდ აფიქსირებს.

— ეს მხოლოდ სიტყვებია, რეალურად კი, ხელისუფლების მხრიდან სახლირი ქმედებებს უცნაურებთ საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ, ხელისუფლების მხრიდან ზენდ ზენდ ტოვალსაჩინო იყო — დაკავებებისა და დაჭრების სერიებიც ვახხება, ჩემის სახლშიც კი ექცედნენ რაღაცა, მაგრამ სელჩისაჭიდი ვერაფერი იძოვებთ. ყველაფერს გაცემდელით, მათ შორის, თანაგუნდელების დალატსაც — ჩვენ ისევ ერთი გუნდი ვართ და ერთამანეთთან საერთო ღირებულებები გავაკეშირებს. ასე რომ, ქვეყნის მართვაში მონაბილობა აბსოლუტურად კორეექტულად, დემოკრატიული პრინციპების გათვალისწინებით.

— ხელისუფლება დაპირებების შეუსრულებლობის არგუმენტი ნაციონალურ მოძრაობასთან კოპაბიტაციას ასახელებს, 27 ოქტომბერს კი ამ პროცესის დასრულებას აანონსებს. საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ პარტიაში მოლოდინი გაქვთ?

— გასავებია, გიორგი მარგველაშვილმა საარჩევნო ლოზურგად კოპაბიტაციის დასრულება აირჩია, მაგრამ, როგორც ჩანს, ვერც კი ხედებიან, რომ სწორებ კოპაბიტაციის დამთავრების შემდეგ ნავა „ქართული ოცნების“ საქმე უფრო და უფრო უარესად. ხელისუფლება კოპაბიტაციისა და ნაციონალური მოძრაობის ფაქტორი რომ არა, სისულელების კასადას ბევრად მასშტაბურად შემოვთავაზებდა. ჯერჯერობით, კოლიფის ლიდერები სისულელების მხოლოდ მცირე ნაწილს გვთავაზობენ. მარტივ კითხვას ვსვა:

საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ, რა პოზიტიური შედეგები გვაქვს ეკონომიკური მიმართულებით? ქვეყანას, რომელიც 8,9%-იან ეკონომიკურ ზრდას გეგმავდა, 0,0%-იან მარტინებელი აქვს, ბიუჯეტში გარღვევაა, პოლიტიკურად ქვეყანა გახდებილია... ბიძინა ივანიშვილი პოლიტიკოსი არ არის, მარ არის, რა იცის, რა მექანიზმებით უნდა მართოს ქვეყანა. უბრალოდ, წლების წინ, მას გაუმართოლა და 90-იანი წლების რესტრიტიული მილიარდის შოვნა კარგად გამოიყენდა. ახლა კი, როცა ქვეყანა კრიზისს ზღვაზეა, ადამიანი, რომლის გამოც ნაციონალური არჩევნებში დავმარტინოთ, პოლიტიკიდან მიღის და ხალხიც გაუკრევლობშია.

— ბიძინა ივანიშვილის პოლიტიკიდან ნაცვლის შესახებ საზოგადოება მისი პირველივე განცხადებიდან ინცირმირებული იყო. რა არის ცუდი იმაში, თუ პრემიერს მესიად ყოფნისა და მასზე დამოკიდებული მთავრობის ყოლის სურვილი არ აქვს, როგორც მიხეილ სააკაშვილის დროს ხდებოდა?

— ბიძინა ივანიშვილის გამოკლებით, კოალიციაში შემავალიარტიკის რეტირების რეტირებით გამდეგ და არჩევნების შემდეგ გაცილებით 5-6% იყო. დღესაც ასეა... საზოგადოება ბიძინა ივანიშვილის ფულს ენდო, მაგრამ რა განმარტებაც არ უნდა შემოგვთავაზოს და მისი გადაწყვეტილება როგორც უნდა შეფუთოს, ფაქტია, პრემიერი პასუხისმგებლობას გაურბის. წარმომიდევნებით, 2004 წელს, მიხეილ სააკაშვილს რომ ეთქა, ქვეყანაშე შევარდნება ხომ მოვაშორე, ახლა მეც სამოქალაქე სექტორში გადავალდა და სანაცვლოება, კარგ გუნდს გიტოვებოდთ, უპასუხისმგებლობა არ იქნებოდა? ბიძინა ივანიშვილის გეგმა მარტივი გასაშიფროა, როგორც 90-იანი წლების რუსებში, პოლიტიკას ლილიგარები მართავდნენ, ასეთივე პრაქტიკა საქართველოშიც დამატებოდა, მაგრამ სამუხაროდ, არ ესმის, რომ სააკართველოში ეს მიღოვანი არ გამოუვა.

— მისი განმარტებით, პოლიტიკიდან მიღის, მაგრამ პროცესებში სამოქალაქო სექტორიდან ჩაერთვება და მთავრობას საზოგადოებასთან ერთად გააკონტროლებს.

— ბიძინა ივანიშვილმა სამოქალაქო სექტორი რა მექანიზმით უნდა განვითაროს?! მით უმეტეს, იმ ფონზე, როცა ყველა მისი შეხედრა ექსპერტებთან და შედიასთან მხოლოდ სიცილის მომგრძელება. ადამიანს პრობლემა აქვს ყველასთან, ვინც მის აზრებს ცალსახად და პროტესტის გარეშე არ იზიარებს. ასეთი დამატიანი ვის განვითარება? პრემიერი გარეთ გასვლასა და ხალხთან შეხედრასაც კი ერიდება. მისი შესაძლებლების გათვალისწინებით, ბიძინა ივანიშვილი მხოლოდ კოლიფიში გადამოიდროს, მაგრამ სამუხაროდ, არ ესმის, რომ სააკართველოში ეს მიღოვანი არ გამოუვა.

— მისი განმარტებით, პოლიტიკიდან მიღის, მაგრამ პროცესებში სამოქალაქო სექტორიდან ჩაერთვება და მთავრობას საზოგადოებასთან ერთად გააკონტროლებს.

— ბიძინა ივანიშვილმა სამოქალაქო სექტორი რა მექანიზმით უნდა განვითაროს?! მით უმეტეს, იმ ფონზე, როცა ყველა მისი შეხედრა ექსპერტებთან და შედიასთან მხოლოდ სიცილის მომგრძელება. ადამიანს პრობლემა აქვს ყველასთან, ვინც მის აზრებს ცალსახად და პროტესტის გარეშე არ იზიარებს. ასეთი დამატიანი ვის განვითარება? პრემიერი გარეთ გასვლასა და ხალხთან შეხედრასაც კი ერიდება. მისი შესაძლებლების გათვალისწინებით, ბიძინა ივანიშვილი მხოლოდ კოლიფიში გადამოიდროს, მაგრამ ცოტა არ იყოს, ეჭვი მეპარება. ჩემიპროგრობით, 2014 დიდი პოლიტიკური ქარისის წელი იქნება. წარმომიდევნებით, ეს მთავრობა ბიძინა ივანიშვილთან ერთადაც უკომასა მდგრმარებაში და მის გარეშე საერთოდ რა იქნება? აბსოლუტური დეზორინებაცია! კაციმ იცის, კოლიფიში ვარ ამ როგორი მოვარდის და გაეკეთებს. მათ შორის, თვალსაჩინო იყო — დაკავებებისა და დაჭრების სერიებიც ვახვერდნენ რაღაცა, მაგრამ სელჩისაჭიდი ვერაფერი იძოვებთ. ყველაფერს გაცემდელით, მათ შორის, თანაგუნდელების დალატსაც — ჩვენ ისევ ერთი გუნდი კომპანიის გარეშე დარჩენილ გემს და ემსგავსება, რომელიც გზას ვერც გარსკვლების გადამარტინებით გაიგნება. რა არ არჩევნების შემდეგ, ჩემის სახლშიც კი ექცედნენ რაღაცა, მაგრამ სელჩისაჭიდი ვერაფერი იძოვებთ. ყველაფერს გაცემდელით, მათ შორის, თანაგუნდელების დალატსაც — ჩვენ ისევ ერთი გუნდი კომპანიის გარეშე დარჩენილ გემს და ემსგავსება, რომელიც გზას ვერც გარსკვლების გადამარტინებით გაიგნება.

— 19 აპრილს ახალ ეროვნულ მოძრაობაზე საუბრობდით, თუმცა ამ მიმართულებით პოლიტიკურ განცხადებებს აღარ აკოტე

ფოლკლორის ეროვნულ ცენტრში, ლუდი „მთიელისა“ და „შავფაროსნების“ ერთობლივი სარეკლამო რგოლის პრემიერამდე, სტუმრებმა „შავფაროსნების“ ორთაბრძოლა იხილეს და ვაჟთა ფოლკლორული ანსამბლის მიერ შესრულებული ქართულ ხალხური სიმღერები მოისმინეს. 54-წამიანი სარეკლამო რგოლი არა მარტო ლუდი „მთიელის“ რეკლამა, არამედ უძველესი ქართული საბრძოლო ხელოვნების პოპულარიზაცია, რომელსაც ამ კლიპში „შავფაროსნები“ ასრულებენ.

„შავფაროსნები“ მიზნად ისახავენ ქართული საპრძოლო ხელოვნებისა და მასში გაერთიანებული საბრძოლო სახეობების, საპრძოლო კულტურის, უძველესი საპრძოლო ტრადიციების შესრულას, აღდგენასა და სისტემატიზაციას. ხელს უწყობენ ამ ტრადიციების ერში გაცოცხლებასა და ამ კულტურის საკმაოდ მიმერალი ინორმაციის აქტუალიზაციას.

აქედან გამომდინარე, ლუდი „მთიელი“ „შავფაროსნების“ პარტნიორია. ერთობლივი თანამშრომლობის ფარგლებში კი, ისეთი საკუთრივი როლი შეიქმნა, რომელიც ფართო საზოგადოებას აცნობს, თუ როგორ იბრძოდნენ ჩვენი წინაპრები წარსულში.

„არ შეგვეცლო, ლუდი „მთიელის“ ახალი კონცეფცია და „შავფაროსნების“ ფენომენი ერთმანეთთან არ დაგვეკავშირებინა, რის შედეგადაც შეიქმნა სარეკლამო რგოლი. ეს ჩვენი დიდი მეგობრობისა და თანამშრომლობის მხოლოდ დასაწყისია. მომავალში ვგეგმავთ ერთობლივი პროექტების განხორციელებას. ლუდი „მთიელი“ და „შავფაროსნები“ საერთო საქმეს — ქართული ტრადიციების გაცოცხლებას, შენარჩუნებასა და მათ პოპულარიზაციას ემსახურებიან. ამ ბრენდის ბაზარზე ჩაშვება რომ გადავწყვიტეთ, მთაში ლუდის დამზადების ძველი რეცეპტები მოვიძიეთ და ფართო მომხმარებლამდე მივიტანეთ. მეორე მხრივ, არინ „შავფაროსნები“, რომლებმაც ძველი ქართული იარაღი, ილეთები, საბრძოლო ხელოვნების ტრადიციები მოიძიეს, ააღორძინეს და მათი საქმიანობაც ქართულ მთას უკავშირდება. ეს ორი მიმართულება იმდენად კარგად ერწყმის ერთმანეთს, რომ წარმოუდგენელია, როგორ არ უნდა შემდგარიყო ჩვენი თანამშრომლობა“, — განაცხადა კომპანია „ნატახტარის“ მარკეტინგის სამსახურის უფროსმა, თორნიკე ნიკოლაიშვილმა.

„ვერსია“ „შავფაროსნების“ დამფუძნებელს, ირაკლი ქოქოსაძეს გაესაუბრა. მისი თქმით, „შავფაროსნები“ ქართული

**ლული „მთიელის“ ახალი კლიკის პრემიერა
„გავფაროსნების“ მონაცემებით**

თორნიკე ნიკოლაიშვილი: „მთიელი“ და „შავფაროსნები“ საერთო საქმეს – ქართული ცნადიციების გაცოცხლებას, შენარჩუნებასა და მათ პოპულარიზაციას ემსახურებიან!

საბრძოლო ხელოვნების ფედერაციის წევრები არიან. უკვე 20 წელზე მეტია, რაც თანამედროვე გარემოში, უძველესი ქართული საბრძოლო ხელოვნების ტრადიციები აღადგინეს და ახალგაზრდებს ამ ტრადიციების მიხედვით წვრთნაან. თავ-დაპირველად, ქართული საბრძოლო ხელოვნების ფედერაცია შეიქმნა, მოგვიანებით, ფედერაციას „ხრიდოლი“ გამოეყო და ცალკე ორგანიზაციად დაფუძნდა. 2011 წლიდან, დარჩენილმა ახალგაზრდებმა უძველესი ტრადიციების მიხედვით, „შავფაროსნები“ დაირქვეს და საბრძოლო საქმიანობა ასე გააგრძელეს.

არა უფრო ძირისადამ ვართაუა“, ისიც ანთონა რომ

მოიხსენიებენ. „შავფაროსნები“ უსახელო გმირები იყვნენ, რომლებიც სხვადასხვა შემოსევებისა და ომების დროს, უდიდეს საქვეყნო საქმეს აკეთებდნენ, მტერს ხვდებოდნენ და ვაჟუაცურად ერკინებოდნენ. ამჟამად „შავფაროსნები“ 400-ზე მეტ ახალგაზრდას აერთიანებს, თბილისის გარდა, ეს ორგანიზაცია მოქმედებს ბათუმში, ქუთაისში, გორჯა და ყაზბეგში. ირაკლი ქოქოსაძის თქმით, ლუდი „მთიელის“ რეპ-ლამაში, „შავფაროსნების“ მონაბილუობას კიდევ ერთი პოზიტიური დატვირთვა აქვს, ეს რეკლამა დიდ საქმეს გააკეთებს, რომ „შავფაროსნებმა“ სრულად საქართველო მოიცვან და კოსოვოს მიზან პოპულარული მომავლობრივი აღმასრულებელი იყო.

ირაკლი ქოქოსაძემ „ვერსიას“ ისიც განუცხადა, რომ „შავფაროსნებს“ სპარსულ წყაროებში „ყარა ყალღანებად“

გაია მიშელაძე

განათლება

მინიჭილური ინვესტიცია — მაქსიმულური გადახი!

 ლევან ცალულელაშვილი
FZ0-700-FZ7

570-700-537
განათლების ხელმისაწვდომობა და ხარისხი
– ნებისმიერი ეკროპული ქეყენისთვის
პრიორიტეტულია, თუმცა რატომძაც, ხარის
განათლება ხშირად ძირიადლირებულთან
ასოცირდება. აშშ-ში არსებულმა შედარებით
პრესტიულმა ერთ-ერთმა უნივერსიტეტმა
არაა ამერიკელი სტუდენტებისთვის სწავლების
უნიკალური მოთხოვი შექმნა.

MBA

ურად, მხოლოდ ადმინისტრაციული ხარჯების დაფარვის საფასურად. იგივე სამაგისტრო პროგრამაზე სწავლა ამერიკელ სტუდენტს ორი წლის განმავლობაში 25 000 დოლარამდე უჯდება, აქციის ფარგლებში კი არაამერიკელი სტუდენტი მხოლოდ 680 დოლარის გადახდის საფუძველზე იწყებს სწავლას. მთლიანად კი, ორწლიანი სასწავლო პროგრამა მხოლოდ 1400 დოლარამდე უჯდება. სწავლება მიმდინარეობს ელექტრონული სასწავლო მასალების გამოყენებით.

ს ტუდენტი, ცხადია, უნდა ფლობდეს ინგლისურ ენას და უნდა გააჩნდეს ბაკალავრის დიპლომი. ასეთი შეთავაზებით უნივერსიტეტი, ერთი მხრივ, სწორედ სწავლის ხელმისაწვდო-
მობაზე ზრუნავს, ხოლო მეორე მხრივ, სტუდენტებს შორის პოპულარობით სარგებლობს.

თავად პროგრამებს რაც შეეხება, უნივერსიტეტი
ამჟამად სთავაზობს სამაგისტრო პროგრამებს
(MBA) მარკეტინგის მეცნიერებულ ში,
სასტუმრო ბიზნესის ადმინისტრირებასა და
ორგანიზაციათა მართვაში.

პროგრამების უნიკალურობა კიდევ ის არის, რომ დასაქმე-ბულ სტუდენტს საშუალებას აძლევს, ისწავლოს თავისუფალ დროს ან სულაც, დროებით ტაიმ-აუტი აიღოს და სწავლა მოვალეობით ანარტოს.

საქართველოში აღნიშნულ პროგრამებზე სწავლება უკვე
მიმდინარეობს. მომავალ სტუდენტს შეუძლია, სურვილი
შემთხვევაში, ახალ ჯგუფთან ერთად განაგრძოს სწავლა
პროგრამის მიმდინარეობას საქართველოში კოორდინაციას
უწევს სააგენტო „დანიკა კონსალტინგი“. როგორც სააგენტოში
აცხადებენ, აქციას უნივერსიტეტი სწორედ სააგენტოს
მეშვეობით ახორციელებს. სააგენტო თავის მხრივ, სწავლების
განმავლობაში სტუდენტებს უნივერსიტეტთან კომუნიკა
ციაში სრულ ტექნიკურ მხარდაჭერას სთავაზობს. სწავლი
წარმატებით დასრულებუს შემთხვევაში, სტუდენტს ენიჭება
ბაზისის აღმინისატრიტიბის ხარისხით დათავარების აღმოჩენი.

სოზარ სებარი არ გამორიცხავს,
რომ არასრულწლოვან პატივარს
ვიცევასთან ეთანხეოვაჲა ჰერცენ

ქუთაისის №2 საპერობლებში, 16 წლის სენაკელი გოგი ძველია გარდაიცვალა. ქურდობის ბრალდებით დაკავებული არასარულწლოვანი პატიმარი საპატიმროში 24 საათის შეყვანილი იყო. როგორც სასჯელად ღრულების მინისტრმა, სოზარ სუპარმა განმარტა, ძველია მარიამობის დღესასწაულზე, საქართველოს პრეზიდენტმა შეიწყოლა, თუმცა საპატიმროში მეორედ მოხვდა.

„ერთი ნლის განმავლობაში პირველად მოხდა
არასარულწლოვანის გარდაცვალება. წინასწარი
ინფორმაციით, ეს არის სუიციდი. 24 საათიც არ იყო
გასული მისი შემოყვანიდან, თუმცა ეს იყო მისი
მეორე პატიმრობა. დღის განმავლობაში იგი რამ-
დენჯერმე მოინახულეს. სოციალური სამსახურის
ნარმობადგენელი ნახევარი საათის გასული იყო მისი
საკნიდან, როდესაც ეს ფაქტი მოხდა“, — აცხადებს
სუბარი, რომელსაც არ ეთანხმება გარდაცვლილის მამა
თენგიზ ძველაია და განმარტავს, რომ პატიმარს თავის
მოკვლის არანაირი საფუძველია არ ჰქონდა, რადგან
საპყრობილეს გირაოს სანაცვლოდ მალე დატოვებდა.
გარდაცვლილი მოკლულია და მას ქუთაისის ციხის ერთ-
ერთ ე.წ. მაყურებელთან ცუდი ურთიერთობა ჰქონდა,
რაც ოჯახის თვისაც (წნობილი იყო).

სასჯელადსრულების მინისტრი არ გამორიცხავს, რომ ქუთაისის სასჯელადსრულების დაწესებულებაში მყოფ არასრულწლოვანს ვინმეესთან უთანხმოება ჰქონდა, ამიტომ მოითხოვა საკანში მარტო ყოფნა და შესაბამისი განცხადიბაც დაწერა.

„კერძიანიუსი“

**Financial Times:
„თანამდევსტირების
ფოდიური ბიპინა
ივანიშვილის როლი
კითხვებს გადას“**

„მისუხედავად ამისა, ახალ ფონდში მისი როლი, როგორც
ცალკეული ინვესტიციისა და საქართველოს ყველაზე გავლე-
ნიანი პოლიტიკოსის, რომელ კითხვებს ბადებს“, — აცხადებს
ავტორი, რომელიც საქართველოს თანაინვესტირების ფონდის
დირექტორის გიორგი ბაჩიაშვილის კომენტარს ციტირებს,
რომლის მიხედვითაც ფონდი აპსლოუტურად კერძო, გამჭვირ-
ვალედა დამოუკიდებელია, სადაც მოქმედი პრემიერ-მინისტრი
ის ეთივე ინვესტორია, როგორც სხვები. „6-მილიარდიანი ფონ-
დი საქართველოს მთლიანი შიგა პროდუქტის 40%-ს შეად-
გენს. მომავალი ხუთი წლის განმავლობაში ფონდი მთლიანი
თანხის დახარჯვას გეგმავს, რის გამოც, ანალიტიკოსებს
აინტერესებთ, შეძლებს თუ არა საქართველოს შეზღუდული
ეკონომიკა ამ თანხების ათვისებას. ფონდის გახსნაზე ივა-
ნიშვილმა ხაზი გაუსვა, რომ იმედოვნებს, თანამდებობიდან
მისი ვადაზე ადრე გადადგომა საქართველოში მცხოვრებ
უცხოელ ინვესტორებს წაახალისებს. სეტემბრის დასაწ-
ყისში გავრცელებულ ლია წერილში ივანიშვილი ასევე აღ-
ნიშავს, რომ სამოქალაქო საზოგადოების ხელისუფლებაზე
ზედამხედველობის გაძლიერებას გეგმავს. თუმცა, ბევრი
რამაა იმაზე დამოუკიდებული, თუ როგორც შეითავსებს ის
ამ განსხვავებულ როლებს“, — წერს მონიკა ელენა.

„ინტერპრესნიუსი“

„საქართველომ ჩუსტის გერიაზღვე აკატია!“

„საქართველომ რუსეთს მეჩირალდნე — სამხრეთ ოსეთის მიზი — აპატია“, — ამ სათაურით ებმაურება რუსული სააგენტო Lenta.ru საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის განცხადებას, რომ ვერ ხდებას 2014 წლის სოჭის ოლიმპიადაზე ქართველი სპორტსმენების მონაწილეობის გადაწყვეტილების გადახედვის საფუძველს.

სოჭის ოლიმპიადის ერთ-ერთი მეჩირადნე 2008 წლის აგვისტოს ომის „გმირი“, რუსი სამხედრო მფრინავი, ივან ნიჩავია. რუსული მედლის ცნობით, იგი 2008 წლის აგვისტოს ომში მონაწილეობდა. სამხედრო თვითმფრინავი, რომელ-საც ის მართავდა, დააზიანეს, თუმცა, პილოტმა დავალება შეასრულა და ავიაბაზაზე თვითმფრინავის დაშვება შეძლო. ამ თადასას საართო სიღრისა ნიჩავის თოთი საქონალო მოჰკავა

„საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ საკაშვილმა ოლიმპიადაში მონაწილეობის თაობაზე სწორი გადაწყვეტილების მიღების თხოვნით ოლიმპიურ კომიტეტს მიმართა. მისი ეს რეაქცია ძომუყვა ინფორმაციას, რომ ხ ოქტომბერს, მოსკოვში, დაწყებულ ოლიმპიური ცეცხლის ესტაფეტაში მონაწილეობა მიიღო მფრინავმა ივან ნეჩაევმა, რომელიც 2008 წლის აგვისტოს ომში იბრძოდა და ომში გამოჩენილი მამაცობისა და გმირობისთვის რუსეთმა გმირის წოდება მიანიჭა”, - ნერს Lenta.ru და აღნიშნავს, რომ საქართველოს ხელისუფლებამ ნაჩაევის მეჩირალდნებას „გამომწვევი“ უწოდა, მთავრობის მიერ გავრცელებულ განცხადებაში კი აღნიშნულია, რომ საქართველო ყურადღებით დააკვირდება სოჭის ოლიმპიადის საორგანიზაციო ორნისძიებებს და ოლიმპიურ თამაშებში მონაწილეობის საკითხს გადასხდავნენ, თუ დარწმუნდებიან, რომ მისი პოლიტიზირება და საქართველოს წინააღმდეგ მიზანმიმართული გამოყენება ხდება.

საპარლამენტო უმრავლესობის წევრები რუსული ინტერ-ნეტგამოცემა lenta.ru-ს მიერ გამოქვეყნდებულ სტატიას ცი-ნიკურს უწოდებენ. პარლამენტის ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტის თავმჯდომარე ვიქტორ ფოლიძე კაცხადებს, რომ „ნებისმიერი მთავრობა, ვინც არ უნდა მოვიდეს, ქართველი ხალხის ნებაზე დამოკიდებული და ნომერ პირველი პრი-ორიტეტი ჩვენთვის, რა თქმა უნდა, ჩვენი ტერიტორიული მთლიანობის, სუვერენიტეტის აღდგენაა. განსაკუთრებით კი, იმ საოკუპაციო ხაზზე, რომელიც დღეს რუსეთის სამ-ხედრო აგრძესის ქვეშა მოქცეული“.

„კერძიანიუსი“

ნოემბრის ბოლოს საცდება რეალოვასის რადიო „გუზა“ დაისურვება?!

১২৭-৪ গ্রেগরিয়ান

ამაზე მთავარი კი ისაა, რომ ეს სახელმოწებო რადიო
ყველას ძალიან უყვარს და დაინტერესებულები ვართ,
„მუზასთან“ დაკავშირებით პრობლემა მოიხსნას. ვიცი,
გადაცემები დაიხურა, თანამშრომლები გაათავისუფლეს...
ეს ჩემი გულისტყვილიცაა. რაც შეგვიძლია, დავუდგებით
გვერდით რადიოს. იმედია, მალე პრობლემა დაჩქარებული
ტემპით გადაიჭრება. ახლა მაინც წინასაარჩევნო პერი-
ოდია... „მუზამ“ უნდა იარსებოს და, მგრინი, ნამდვილად
იარსებებს, რადგან ამის ღირსას“.

ბადრი ბაგრატიონ-გრუზინსკიმ „მუზას“ პრობლემებსა და პოლიტიკურ ბატალიებს შორის კავშირი უარყო და განაცხადა: „ერთი წუთით არ იფიქროთ, რაღაც ეს კალბატონი სანდრაა და მიუძღვებელი, იმიტომ იქმნება პრობლემები. დარწმუნებული ვარ, ყველა ფერი გაკეთდება საკითხის დადებითად გადასაჭრელად“.

გააკეთოთ ყველაფერი, რაც ხელგებიფებათ".
სატია პუნდიაზილი: „ბატონობ გურამ, ვიცი, რომ
კლასიკური მუსიკის დიდი მოყვარული ხართ. გთხოვთ, რო-
გორც ხელვანს მწერალს, ენდეთ საკუთარ ინტუიციასა და
ლოგიკას, ენდეთ თქვენს გულს, გონებას, რომელიც დარ-
წმუნებული ვარ, იმასვე გაკარნახობთ, რასაც მე გწერთ არა
მხოლოდ ჩემი, არამედ ყველა ჩემი კოლეგისა და იმ ადამია-
ნის სახელით, რომელთა გულებში ჯერ არ დაუმცვიდრებია
კლასიკურ მუსიკას ადგილი და ამ საგანძურის არალმოჩენის
უკანასკნელი მუსიკის უკანასკნელი მუსიკის უკანასკნელი“.

ლაპა გაგრია: „ნუ მოკლავთ მუზას! „მუზას“ სიკვდილი ძალიან ცუდი იქნება ქართული კულტურისთვის, ამიტომ ჩვენ — მოსახლეობამ და სახელმწიფომ იქნებ მოვახერხოთ მისთვის სიცოცხლის შენარჩუნება. არსებობს მარადიული კულტურული ღირებულებები, რომლებიც ვერ ჯდება შოუბიზნესის მეაცრ ჩარჩოებში. ეს უკანასკნელი დიდი კომერციული მანქანაა, ხოლო კლასიკური მუსიკა, ისევე როგორც ფოლკლორი, ხალხის კუთვნილებაა, რომელიც თაობიდან თაობას გადაეცემა და ერის განვითარების აუცილებელი ფაქტორია“.

ლაპა გულაძე: „იქნებ დაეხმაროთ რადიო „მუზას“, რადგან დამერნმუნეთ, ამ ხმაურიან და კაკაფონიურ დროში, „მუზა“, უდავოდ, მხიშვნელოვანი და დამაიმედებელი თავშე-

საფურია მუსიკის ყველა მოყვარულისთვის”.

ԵԱԽԱ ԲՈՅԵԼԱՎԱՐ
593-51-90-12

2014 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტი 7 379 800 000 ლარითაა განსაზღვრული, საბიუჯეტო შემოსავლები კი 2013 წლის გეგმასთან შედარებით, 42 700 000 ლარით ნაკლებია. ქვეყნის მთავარი ფინანსური დოკუმენტის პრიორიტეტი მოსახლეობის ჯანმრთელობა და სოციალური უზრუნველყოფაა, შესაბამისად, 2014 წელს, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს დაფინანსება 355 000 000 ლარით გაიზარდა და 2 700 000 000 ლარით განისაზღვრა, რაც ბიუჯეტის მთლიანი გადასახდელების 30%-ს შეადგენს. მოსახლეობის ჯანმრთელობა და სოციალური უზრუნველყოფა, როგორც პრიორიტეტი, ითვალისწინებს პროგრამებს, რომლებმაც უნდა უზრუნველყოს ქვეყნის მთელი მოსახლეობისათვის ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების ხელმისაწვდომობა, გააუმჯობესოს ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების ხარისხი და უზრუნველყოს საჭიროებებზე დაფუძნებული სოციალური გარანტიების ბენეფიციარებისათვის შეთავაზება.

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს დაფინანსების ზრდა, 2013 წლის გან-
მავლობაში გაზრდილ სოციალურ გასაცემლებსა და საყოველ-
თაო ჯანდაცვის პროგრამების დაფინანსებას უკავშირდება.
სახელმწიფო ბიუჯეტში გამოყოფილი თანხის ფარგლებში —
სოციალური დაცვისა და საპრენისო უზრუნველყოფისათვის
— 1 920 700 ლარია გამოყოფილი; საყოველთაო ჯანდაცვის
პროგრამისათვის — 300 800 000 ლარი; მოსახლეობის სხვა
დასხვა კატეგორიის დაზღვევისათვის — 200 078 100 ლარი;
ხოლო ჯანმრთელობის დაცვასთან დაკავშირებული სხვა
პროგრამებისთვის — 130 026 000 ლარი.

2014 წლის მთავრები საფინანსო დოკუმენტში, დეტალურადაა განხრილი ჯანდაცვის ის პროგრამები და სამედიცინო მომსახურება, რომლებიც ასე ფინანსდება: საზოგადოებრივი ჯანდაცვისათვის ბიუჯეტში გამოყოფილია 53 162 000 ლარი, აქედან საქონელი და მომსახურება 8 650 000 ლარით, ხოლო სოციალური უზრუნველყოფა — 44 512 000 ლარით ფინანსდება. სამწუხაროდ, 2014 წლის პროგრამულ ბიუჯეტში ისევე, როგორც 2013 წელს, კვლავ არ არის განმარტებული, რას იშვიათ საქონელი და მომსახურება.

დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და სკრინინგი 2014 წლის ბიუჯეტში 2 000 000 ლარითაა დაფინანსებული, იმუნიზაცია — 5 770 000 ლარით, ეპიდზედამხედველობის პროგრამა — 1 500 000 ლარით, უსაფრთხო სისხლი — 1 200 000 ლარით, პროფესიულ დაავადებათა პრევენცია — 270 000 ლარით, ინფექციური დაავადებების მართვა — 17 000 000 ლარით, ტუბერკულოზის მართვა ბიუჯეტში 12 000 000 ლარითაა დაფინანსებული, საიდანაც საქონელსა და მომსახურებაზე 1 100 000 ლარი, ხოლო სოციალურ უზრუნველყოფაზე — 10 900 000 ლარია გათვალისწინებული.

აი ინფექცია/შიდსი, 2014 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტში 3 200 000 ლარითაა დაფინანსებული, დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა — 5 144 000 ლარით, ნარკომანია — 6 078 000 ლარით, მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მინდება პრიორიტეტულ სფეროებში — 78 866 000 ლარითაა დაფინანსებული. 2014 წლის ბიუჯეტში, უსიქიერო ჯანმრთელობა — 14 200 000 ლარითაა დაფინანსებული, დაბეტის მართვა — 4 940 000 ლარით, ბავშვთა ონკოპერატოროგიური

ରାଜ୍ୟାବ୍ଦ କ୍ଷେତ୍ରନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ପାତ୍ରମହାଶ୍ରୀ ଏବଂ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଆଶୀର୍ବାଦ

მოსახლეობის მიზნის დროის განვითარების მიზანების და მიზანების

ლარით (764,3 მილიონ ლარადდება). სოდე ისტროსტვის, დაახლოებით, 50 მილიონი ლარით მეტი, 290 მილიონი ლარია გათვალისწინებული.

რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურუს სამინისტროს ბიუჯეტი გაისად 37,5 მილიონი ლარით შეუმცირდება, და 891 მილიონი ლარს შეადგენს. კლება იძულებით გადაადგილებულ პირთა ხარჯზე განხორციელდება (მათ დაფინანსება 36 მილიონი ლარით შეუმცირდებათ). შემცირდება რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის პროექტების ლირპბლუება (27 მილიონი ლარით).

21,4 მილიონი ლარით მოკლებს იუსტიციის სამინისტროს, 19,3 მილიონით კი — სასჯელასრულების სამინისტროს ბიუჯეტი. დაფინანსება გაუნახევრდება ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს 25 მილიონ ლარამდე, ძირითადად არაფინანსური აქტივების შემცირების ხარჯზე, თუმცა საგულისხმოა, რომ ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობისთვის გაისად მილიონნახევარი ლარით ნაკლები დაიხსარჯება (4,9 მილიონი ლარი). 2012 წელს ეკონომიკის სამინისტროსთვის ბიუჯეტში 183,5 მილიონი ლარი იყო გამოყოფილი. დაფინანსება 15 მილიონი ლარით შეუმცირდება ენერგეტიკის სამინისტროსაც.

თავდაცვის, კულტურის, შინაგან და საგარეო საქმეთა სამინისტროებისთვის განკუთვნილი ასიგურები უცვლელი რჩება თუმცა აღსანიშნვათ, რომ თავდაცვის სამინისტროს მომუშავეთა ხელფასები გაისად 33,9 მილიონით, კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს კი — 721 ათასი ლარით გაიზრდება.

გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს 1,8 მილიონი ლარით გაუზარდეს დაფინანსება, საიდანაც ხელფასებზე გაისად 4,9 მილიონით მეტს დახარჯავენ.

8-მილიარდიან
ბიუჯეტის,
ჯანდაცვა
2 მილიარდ
ლარზე გაფინანსებული

2014 წლის სახელმწიფო
ბიუჯეტის პირობებით
მოსახლეობის ჯანმრთელობის
დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

მომსახურება — 1 274 000 ლარით, დიალიზი და თირკმლი
ტრანსპლანტაცია — 24 590 000 ლარით, ინკურაბელურ პა-
ციენტთა პალიატიური მზრუნველობა — 3 100 000 ლარით
ისვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით
მკურნალობას დაქვემდებარებულ პაციენტთა მკურნალობა —
— 5 462 000 ლარით. რაც შეეხება სასწრაფო გადაუდებელ
დახმარებასა და სამედიცინო ტრანსპორტირებას, 2014 წლის
ბიუჯეტში 9 990 000 ლარია გამოყოფილი, სოფლის ექიმი —
7 400 000 ლარითაა დაფინანსებული, რეფერალური მომსა-
ხურება — 7 000 000 ლარით.

სამხედრო ძალებში გასანვევე მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმებისთვის 2014 წლის ბიუჯეტში 1 000 000 ლარი, გამოყოფილი, ხოლო დიპლომისშემდგომი სამედიცინო განათლებისთვის — 620 000 ლარი. რაც შეეხება სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაციასა და აღჭურვას, ბიუჯეტში 18 831 000 ლარია გამოყოფილი, აქედან საქონელი და მომსახურება — 47 000 ლარით, ხოლო არაფინანსური აქტივების ზრდა — 18 784 000 ლარითაა დაფინანსებული.

2014 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტში, დეტალურადაა განმარტებული, თუ რას ნიშნავს მოსახლეობის ჯანმრთელობა, და სოციალური უზრუნველყოფა. როგორც აღვნისწერ, ეს სახელმწიფოს პრიორიტეტია, რომელიც მიზნად ისახავს პაციენტზე ორიენტირებული ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის შექმნას. ამისთვის აუცილებელია, გაზიარდოს სამედიცინო მომსახურების გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობა.

ვდომობა და გაუმჯობესდეს სამედიცინო მომსახურებისარისები. 2014 წელს კვლავ გაგრძელდება მუშაობა დაავადებათა პრევენციის, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვისა საფრთხეებისათვის მზადყოფნისა და საპასუხო რეაგირების კუთხით, გაუმჯობესდება ჯანმრთელობის დაცვის სფეროს ორგანიზება და მართვა სექტორის ეფექტურობის გაზრდის მიზნით. ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის რეფორმირების პროცესში, საქართველოს ყველა მოქალაქე ეტაპობრივად იქნება უზრუნველყოფილი ჯანმრთელობის უნივერსალურ საბაზისო პაკეტით. ჯანმრთელობის დაცვის უნივერსალურ პროგრამა სამედიცინო მომსახურების ხელმისაწვდომობას ფინანსურირის კებისაგან დაცვას, დაავადებათა პრევენციას, და გადაუდებელი მკურნალობის პაზისურ მოცვას უზრუნველყოფს. ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის დაფინანსების გაუმჯობესების მიზნით, მსოფლიოში პრობირებული მექა-

ნიზმები დაინერგება. გარდა ამისა, ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამული დაფინანსებაც გაიზრდება.

რაც შეეხება ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამას, 2014 წლის ბიუჯეტში განმარტებულია, რომ სახელმწიფო, მოსახლეობას ჯანმრთელობის დაცვის სერვისებს მიაწვდის, კერძოდ, მიზნობრივ ჯაგუფებს სამედიცინო დაზღვევით უზრუნველყოფს. „მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის“ პროგრამის ფარგლებში, დაზღვევის არმქონე მოსახლეობა უზრუნველყოფილი იქნება ოჯახის ექიმის მომსახურებით, ამბულატორიული და სტაციონარული მომსახურებით.

ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში, სხვადასხვა დაავადების მკურნალობის ხარჯები დაფინანსდება, მათ შორის, ფსიქიკური ჯანმრთელობა, აივ-ინფექცია, შიდსი, ტუბერკულოზი, ორსულობასთან და მშობიარობასთან დაკავშირებული მომსახურებები. თირკმლის ქრონიკული უკმარისობის ტრემინალურ სტადიაზე მყოფი პაციენტებისთვის კი დიალიზისა და თირკმლის ტრანსპლანტაციის მომსახურებები დაფინანსდება. 2014 წლის ბიუჯეტი ითვალისწინებს დიაბეტის მართვას, ნარკომანიის მკურნალობასა და ჩანაცვლებით თერაპიას. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მიზნებიდან გამომდინარე, 2014 წლის ბიუჯეტით დამატებით დაფინანსდება მოსახლეობის იმუნიზაცია, დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და სკრინინგის ხელშეწყობა და ისეთი გადამდები დაავადებები, როგორებიცაა მალარია, ასევე სქესოპარივი გზით გადამდები ინფექციები.

ციულ-ტექნიკური პერსონალი, საქართველოს პროფესიული
სწავლების ცენტრების მასზაღვებლები და ცალკეული სა-
განმანათლებლო დაწესებულებების აღსაზრდელები. ასევე
სახალხო არტისტები, სახალხო მხატვრები და რუსთაველის
პრემიის ლაურეატები, 0-დან 5 წლამდე ასაკის ბავშვები,
საპენსიო ასაკის მოსახლეობა, სტუდენტები, შეზღუდული
შესაძლებლობების მქონე ბავშვები, მკვეთრად გამოხატული
შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირები.

2013 წელს „მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის
დაცვისა პროგრამა“ დაიწყო, რომლის მიზანია, ჯანმრთელო-
ბის დაზღვევის არმქონე საქართველოს მოსახლეობისათვის

ფინანსური უზრუნველყოფის შექმნა სამედიცინო მომსახურების ხელმისაწვდომობასა და პირველადი ჯანდაცვის მომსახურებაზე. აგრეთვე, მოსახლეობის გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდა, ამბულატორიული მომსახურების მოხმარების გაზრდა ძვირადღირებული და მაღალტექნიკოლოგიური ჰოსპიტალური მომსახურების მოხმარების რაციონალიზაციის მიზნით. ფინანსური ხელმისაწვდომობის ზრდის მიზნით, 2014 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტში გათვალისწინებულია მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგრამარეობის გაუმჯობესება გადაუდებელ სტაციონარულ და გეგმურ ამბულატორიულ მომსახურებაზე (იგულისხმება გეგმური ქირურგიული ოპერაციები, მათ შორის, კარდიოქირურგიული და ონკოლაპერაციები, ონკოპაციენტთა მკურნალობა, მშობიარობა, ლაბორატორიული და ინსტრუმენტული

„ინტერპრესნიუსი“ | გამო

სამარ ჩოკუტაევის მიერ დამზადებულ „ჯიშადის ვიდეოსა“ და ცოტა ხნის წინ ავლანეთში ქართველი მეორების წინააღმდეგ გავრცელებულ

ტერაქტის შორის პირდაპირი კავშირი არსებობს. მეტიც, ავლანელ თალიბებს ტერაქტი იმ ძალა მ შეუკვეთა, რომელმაც ჩოკუტაევს დავალა, კიბერმუქარა გაევრცელებინა საქართველოს წინააღმდეგ. ეს რუსული სპეცსამსახურებია, — ასეთ სკანდალურ ვერსიას გვთავაზობს ექსპერტთა კლუბის წევრი ირაკლი ცეიტიშვილი. თალიბები რუსების დავალებით თუ მუშაობენ, შეიძლება ბევრს დაუჯერებლად მოეჩენოს, მაგრამ შეუძლებელი არაფერია და ისიც ცნობილია, რომ თვითონ ჩოკუტაევიც ამზადებდა ავლანელ სპეციალისტებს კომპიუტერულ ტექნიკულოგიებში. მოკლედ, გმოდის, რომ რუსეთი მარტო აფხაზეთსა და სამაჩაბლოში კი არა, ავლანეტშიც გვებრძვის. ჩვენი ავრცელობი მეზობლის რასულიები იმაღება ამ ბრძოლის უკან, ამას ბატონ ირაკლისთან საუბრიდან შეიტყობთ, რომელსაც პირველი კითხვა დიცას და დავანში განვითარებულ მოვლენებთან დაკავშირებით დავუსვით.

— ბატონი ირაკლი, გასაგებია, რომ რუსეთი საზღვარს გვივლებს მიტაცებულ ტერიტორიაზე, მაგრამ ამასაც ხომ თავს პრინციპი აქვს: გასათვალისწინებელია ბუნებრივი ლანდშაფტი, ესენ კი პირდაპირ სოფლებს ჭრიან შუაზე ანუ მათ ქმედებაში დიდი ცინიზმი იკითხება. რითა გამოწვეული ასეთი აგდებული დამოკიდებულება რუსეთის მხრიდან?

— ამ შემთხვევაში საზღვარს იმიტომ ავლებენ და ადგილას, რომ უფრო იოლად გაკონტროლდეს. ასეთი პრეცედენტები ადრეც ყოფილა. როცა, მაგალითად, საბჭოთა კავშირის საზღვარი გამოყენებს თურქეთთან და სოფელი შუაზე გადატრენეს. ანუ თუ არ არსებობს ბუნებრივი საზღვარი, მხედველობაში მაქს მდინარე, ზღვა, მთა და ა.შ. მაშინ ასეთი რამ კეთდება ყოველოვანი და ადგილას, ამიტომაც გადას ამ წუთაში საოცაუპაკოს ხაზ ყანებსა და ბალებზე. როგორც ჩანს, რუსეთი საზღვრის მოწყობის საბჭოური ინსტრუქციებით ხელმძღვანელობს, თუმცა, ალბათ, სხვა ქეყუბებშიც ვგრე ხდება. რაც შეეხება იმას, თუ რა უნდა გავაკეთოთ: თუ ვიძახებთ მარტო იმას, რომ ომი არ გვინდა და გამნვავებაზე არ წავალო, ეს შორის არ წავალებას ჟყვანის. ჩვენ უნდა ვგებრძოლოთ არა შედეგა, არამედ მიზეზს, ეს მიზეზი კი რუსეთია. თუმცა სანამ დათბობის პოლიტიკას ატარებს ჩვენი ხელისუფლება, მას ხელებს შებორვილი აქვს, გააკეთოს ხისტი, მწვავე განცადებებს საზღვრის გადმოწვევის თაობაზე; ანდა, სინტერესი, სად არის პოლიტიკა, თუ ასეული მეტრით საზღვრის გადმოწვევას აქვს ადგილი, ამას ხელს რატომ არ უშლის?

— შს-ს ნარმომადგენლები პირველივე დღებიდან იქ არიან, მაგრამ თქვენ ალბათ გულისხმობთ შინაგანი ჯარის ქვედანაყოფებს, რომელმაც მოსახლეობა უნდა დაიცვას... არგუმენტად პროვოკაციის თავიდან არიდება სახელდება!

— ცხადია, რუსეთს წებისმიერი სახის პროექტია აზერბაიჯანის მიანც იმაზე დამოკიდებული, ჩვენ როგორ მოვიქცევით. საქართველოში გვყავს ევროკავშირის სადამკირველოში მისია, რომელიც ანარმოებს მთელ საოცაუპაკოს ხაზზე დაკორვებას. ჩვენც გვაქვს უფლება, ასეთ შემთხვევებში ტერიტორიის გავალებით პოლიტიკის ძალებით, რადგან ეს არის ჩვენი ტერიტორია და მისიასთან შეთანხმებით უნდა შევიყვანოთ ეს დანაყოფები თუნდაც იმიტომ, რომ ამ წყალგამყოფს აქეთ რუსები ვერ გადმოიდონენ და ქართველებს ვერ იტაცებდნენ. დღეს კი ფრონტის ხაზის აქეთა სოფლები დაუცველია და თავისი უფლება ახერხებრ აქეთ გადმოსვლას და თარებს.

ავღანელ თალიბებსა და ჩოკუტაევს ერთი დამკვათი პუავს — რუსული საესახეარები!

ექსპერტ ირაკლი ცეიტიშვილის სკანდალი ვერსია

ვეთანხმები, რომ ამასთანა დაკავშირებული მავთულებლართების გავლება. რაც დღეს საოკუპაციო ზოლზე ხდება, ცხინვალის რეაგიმისტვის სახელმწიფო ბრიობის მინიჭებისა და მათვის საზღვრის დაკანონების მცდელობაა. ამდენად, მ ყველაფერს ლომიბიადასთან არნანი კავშირები არ აქვს და რუსეთი ასე წებისმიერ შემთხვევაში მოიქცეოდა — ექნებოდა იოლიმპიადა ჩასატარებელი თუ არა... რუსები ჩვენგან იმას ელიან, რასაც აკეთებები სომხეთში. ელიან, რომ საგარეო პოლიტიკა სრულიად იქნება შეთანხმებული რუსეთან, რომ ეკონომიკური პოლიტიკა დამოკიდებული მათ ეკონომიკაზე და ასევე ჩვენი სამხედრო დოქტრინა სრულიად იქნება შეთავსებული მათ დოქტრინასთან.

— ეს ჩოკუტაევიც მათი პროექტია?

— რაც შეეხება ჩოკუტაევს, ჩემი ვერსიით, მის უკან დგანან რუსეთის სპეცსამსახურები

იმიტომ, რომ თავად ჩოკუტაევს ასეთი სისულე-ლის გაკეთების საბაბი არ ჰქონდა. გამოძიებაშ უნდა გაარკვიოს, ამ ვიდეორეგის კავშირი ავტონომიური მოხსენიერების მინიჭებით, რეაგაცია კი იყო შემდეგი: იმ დროს, როცა ტერაქტი მოხდა, უკვე დაძრული იყო უარყოფითი დამოკიდებულება, ნატო-სა და ავტონომიური მისამართი, რეაგაცია კი იყო უარყოფითი დაძრულება. მიკვირს, რატომ გამორიცხა შეს-მ კავშირი ვიდეორეგისა და ტერაქტის შორის, თუმცა ვიური გამოიწვიო. გველაფერი ჯერ კი და ამას მომავალში გააკეთებენ.

— თუკა რუსების ჭეუაზე თალიბებიც დაბრიან, მით უფრო ადვილად მოისყიდიან ისინი ეკროპელ თუ ამერიკელ ჩინოვინიკებს. გამოდის, რუსეთის ყველა ფრონტზე ვაგებთ.

— პრიბულებში — ასეა, მაგრამ სახელმწიფო პოლიტიკა მაინც ჩვენს სასარგებლობად არის. რომარა გამანანასნორებელი ფაქტორია აშშ-სა და ეკრობის სახით, უარესად დაჩაგრულ მდგომარეობაში ვიქებოდით. ცუდად თუ კარგად, ეს კვეყნები მაინც არბილებს იმ ზენოლას, რასაც რუსეთი ჩვენზე ახორციელებს. თანაც ისიც დამამიედებელია, რომ ენერგოდამოუკიდებლობაზე ეკრობის მიერ აღებული გეზი, რამდენიმე წლის შემდეგ, იმის საშუალებად შეიძლება იქცეს, რომ შემფლოւების გარდა, რუსეთზე სანერციების დადებასა და წნების გაძლიერებას შეძლებს.

მზად არის თუ არა ერთული საზოგადოება, დაუყრდნოს ინსტიტუციების?

ერთობის პირი

599-45-50-26

აშშ-ს ელჩი საქართველოში რიჩარდ ნორლანდი აცხადებს, რომ ქართული საზოგადოება მზადა არის, უფრო მეტად დაეყრდნოს დემოკრატიულ ინსტიტუციებს, ვიდრე ერთ კონკრეტულ ლიდერს. „ივლისში, პრაიმერის დროს გვერდა პოთლებისა და ქვების სროლის შემთხვევა, მაგრამ, დაახლოებით, ერთი კვირის წინ გამართულმა შესვედრამ მშეიდობიანად ჩაიარა. დარწმუნებული ვარ, არჩევნები მშეიდობიანად ჩაივლის. ამაში საზოგადოებაც დარწმუნებულია. მოხარული ვარ ხელისუფლება, მას ხელებს შებორვილი აქვს, გააკეთოს ხისტი, მწვავე განცადებებს საზღვრის გადმოწვევების თაობაზე; ანდა, სინტერესი, სად არის პოლიტიკა, თუ ასეული მეტრით საზღვრის გადმოწვევას აქვს ადგილი, ამას ხელს რატომ არ უშლის?

— შს-ს ნარმომადგენლები პირველივე დღებიდან იქ არიან, მაგრამ თქვენ ალბათ გულისხმობთ შინაგანი ჯარის ქვედანაყოფებს, რომელმაც მოსახლეობა უნდა დაიცვას... არგუმენტად პროვოკაციის თავიდან არიდება სახელდება!

— ცხადია, რუსეთს წებისმიერი სახის პროექტია აზერბაიჯანის მიანც იმაზე დამოკიდებული, ჩვენ როგორ მოვიქცევით. საქართველოში გვყავს ევროკავშირის სადამკირველოში მისია, რომელიც ანარმოებს მთელ საოცაუპაკოს ხაზზე დაკორვებას. ჩვენც გვაქვს უფლება, ასეთ შემთხვევებში ტერიტორიის გა-ვალებით, ხელისუფლებით პოლიტიკის ძალებით, რადგან ეს არის ჩვენი ტერიტორია და მისიასთან შე-თანხმებით უნდა შევიყვანოთ ეს დანაყოფები თუნდაც იმიტომ, რომ ამ წყალგამყოფს აქეთ რუსები ვერ გადმოიდონენ და ქართველებს ვერ იტაცებდნენ. დღეს კი ფრონტის ხაზის აქეთა სოფლები დაუცველია და თავისი უფლება ახერხებრ აქეთ გადმოსვლას და თარებს.

— ბატონი სოსო, როგორ ფიქრობთ, არის თუ არ მზად ქართული საზოგადოება, და-ეყრდნოს ინსტიტუციებს და არალიდებებს?

— არ ვიცი, ელჩმა ეს სად დაინახა, მაგრამ, სამწუხაროდ, ასეთი მოცემულობა არ გვაქვს. კომუნისტების დროიდან მოყოლებული, ინსტიტუციებისადმი რწმენა საქართველოში ვიზუალური მიზნის მისაღებად ეს მნიშვნელოვანი წინგადადგმული ნიშანი წინგადად გვარდის შემდგრომ, განვითარების 70-80-იან წლებში დაბადებულ თაობაზე, რომელმაც ბაზობისას, 17-18 წლის ასაკში ნახა სსრ-ს მსხვერევა. მათაც შემდგომში რა ინილებს? სამოქალაქო მომი, მუდმივიდაპირის შემდეგ, ერთ კაცზე აგრძელებულ ლიდერს ან ერთ არჩევულ

საქართველოს გაზმოარაგების „ირანული“ გამოწვევები

ზურაბ გამრეკელი

ამ რამდენიმე დღის წინ, ირანელმა პარლამენტარებმა აღნიშნეს, რომ პრეზიდენტმა ჰასან რუჟანიმ გაერო-ს გენასამბლეის 68-ე სესიაზე ირანი, როგორც მშვიდობისმოყვარე ქვეყნა წარმოაჩინა. ამავე დროს, ირანის რევოლუციის გუშაგთა კორპუსის მეთაურმა, გენერალმა მოჰამად ალი ჯაფარიმ განაცხადა, რომ პრეზიდენტ ჰასან რუჟანის ბარაკ ობამასთან ტელეფონით არავითარ შემთხვევაში არ უნდა ესაუბრა. ამის გამო, პრეზიდენტ რუჟანის ორმა ახალგაზრდა ირანელმა კონსერვატორმა ფეხსაცმლიც კი ესროლა.

მიუხედავად ირანის კონსერვატორული ძალების წინააღმდეგობისა, ამ ქვეყნის ახლადარჩეულმა პრეზიდენტმა აშშ-ს პრეზიდენტთან სატელეფონო სუბბის შემდეგ აღნიშნა, რომ 35 წლის წინ ირანისა და აშშ-ს შორის შენებელი დიპლომატიური ურთიერთობების განახლებისათვის აუკილებელია ორი ქვეყნის ხელმძღვანელთა შეხვედრა. ექსპერტების აზრით, ამ შეხვედრის შედეგები გამოიყენდა გარკვეული დროის შემდეგ, შესაძლოა, დააწყოს დასავლეური ანტიირაული ენერგეტიკული სანქციების შებილების, მომავალში კი, საერთოდ, გაუქმდების პროცესი, რასაც საქართველოს ენერგეტიკა მომზადებული უნდა შესვდეს. საინტერესოა, რომ ჯერ კიდევ ირანის საპრეზიდენტო არჩევნებამდე რამდენიმე დღით ადრე, სომხეთში ირანის ელჩიმა მოჰამად რეისიმ განაცხადა რომ ირანს ისევე, როგორც გასული საუკუნის 70-იან წლებში, თავისუფლად შეეძლო გამხდარიყო სომხეთის ქალით საქართველოსთვის ირანული გაზის მომრიდებელი.

გაზის ქსელების ზემოაღნიშნული კონფიგურაცია, შესაძლოა, კვლავ ალორძინდეს, თუ ირანის ახლადარჩეული პრეზიდენტი ჰასან რუჟანი დასავლეთან ურთიერთობის ნორმალიზებას გააგრძელებს. ეს მით უფრო გასათვალისწინებელია, რომ ირანული ნახშირნებადას გადასავლებული ურთიერთობის ისეთი პოტენციური სატრანზიტო ქვეყნები, როგორებიცაა სირია და თურქეთი ერთმანეთთან შეიარაღებულ დაპირისპირებაში იმყოფებინა. ახლა ქვეყნის პრეზიდენტად რეფორმატორის არჩევის შემდეგ, საქართველოს ირანიდან გაზმომარაგება და ამით აირის იმპორტის დივერსიფიკაცია, შეიძლება კვლავ რეალური განხილვის საგნად გადაიქცეს. სპეციალისტები სულ უფრო დარწმუნებით ამტკიცებენ, რომ რუჟანის არჩევით, ირანისა და დასავლეთის ურთიერთობებში, შესაძლოა, „დათბობა“ დაიწყოს და სანქციები შესუსტდეს. ამ შემთხვევაში ირანი, რომლის დადასტურებული გაზის მარავი, ბოლო შეფასებებით, უკვე რუსულსაც კი აღემტება, შეიძლება კვლავ გამორჩეოს მსოფლიოს ერთგვეტიკულ ბაზებზე სანგავის ერთ-ერთი უმთავრესი მომზადებლის სახით.

აღსანიშნავია, რომ დასავლეთის სანქციებამდე ირანში უკვე დაწყებული იყო გარკვეული სამუშაოები „სამხრეთ ფარსის“ საბადოების მოსაზიდად:

პრობლემები და ა.შ. საქართველოსაც, ყაზახურ და ირანულ გაზზე იოლი ხელნებობის მიღების შემთხვევაში, ეძლევა შანსი, აზერბაიჯანისთვის „დამყოლი“ ტრანზიტორის ნაცვლად, გადაიქცეს მომთხოვნ გადამყიდველად ანუ რეექსპორტიონი — ისეთად, როგორიც ბაქოსთვის თურქეთი.

საინტერესოა, რომ ირანის გლობალურ ენერგეტიკულ ბაზარზე დაბრუნება შეიძლება რუსეთისთვისაც პოზიტიური იყოს. ევროპისთვის მისანოდებელი საექსპორტო გაზის საბადოების ამონურების და უკრაინური გართულებული ტრანზიტის ფონზე, ძნელი გამოსარიცხია, რომ მოსკოვმა საბჭოთა კავშირისდროინდელი მექანიზმი არ აამოქმედოს. კერძოდ, შეიძლება მოსკოვმა სამხრეთ კავკასიაში თავის სტრატეგიულ მოკავშირეს, სომხეთს (ანუ „გაზპრომის“ საკუთრებაში მყოფ „არმოსგაზპრომს“) მომავალში ევროპის მიერ შესყიდული ირანული გაზის თავისი მეგრის გაზისდენით იმპორტის და შესაბამის ინდენბის რუსული გაზის, როგორც ირანულის, ევროპის „სვოპის“ სქემით მუშაობა დაავალოს.

ამის შემდეგ, სავარაუდოდ, რუსეთის ან ირანის შერწყმულ განვითარებებში, შეეცავს ნამონიკრას რუსეთ-სამხრეთის დამაკავშირებული საქართველოს „რედილორ-სამხრეთის მაგისტრალურ გაზადენის“ პრივატიზების საკითხი, ამიტომ მიგვაჩნია, რომ ჰასან რუჟანის მთავრობასთან მოლაპარაკება, თუკი ასეთი შედგება, საჭიროა, ამ გაზსადენის სტრატეგიული ადგილისა

თიდან ჩრდილოეთით გასატარებლად გამოიყენოს, როგორც ირანული გაზის ევროპაში რუსეთის გავლით ტრანზიტის გზა.

სწორედ ამით იყო გამოწვეული 2005 წელს „გაზპრომის“ მხრივ ჩერენი „მაგისტრალური გაზსადენის“ პრივატიზების ინტერესი. სხვაგვარად ვერ აისხნება რუსული მონოპოლიის სურვილი მაღალი სიმძლავრის, მაგრამ დაუტვირთავი (ძირითადი 1200 მმ, საერთო — 700 მმ მილები სანახვეროდაც არა დატვირთული. მისი საპროექტო სიმძლავრე 18 მლრდ. კუბ.მ აირი; სსრ-ს არსებობის ბოლო წლებში, მოხმარების შემცირების გამო, ის 1-2 წლის განმავლობაში, მხოლოდ 9.5 მლრდ. კუბ.მ აირს ატარებდა, ხოლო ამჟამად მეტად დატვირთვით მუშაობს) გაზსადენის მიმართ, რომლითაც სომხეთი, საქართველოს გავლით, რუსული გაზით მარაგდება, ამიტომაც იყო, რომ 2007 წელს „გაზპრომმა“ მხარი დაუტვირა ირანიში სომხეთში გაზსადენის მშენებლობას. უფრო მეტიც, მან მონანილეობა მიღია ამ პროექტის დაფინანსებაში — „გაზპრომიდა“ 140 მლნ დოლარის კრედიტით გაზსადენის 120-კლონებრინი სომხური მონაკვეთი გაიყვანება. გაზსადენი 2007 წლის 20 მარტიდან უკვე ფუნქციონირებს და სომხეთის ქსელით უშუალოდ უკავშირდება ჩერენს „მაგისტრალურ გაზსადენს“.

რუსული მონოპოლიის „მაგისტრალურ გაზსადენისადმი“ ინტერესს ისიც განაპირობებს, რომ „გაზპრომი“ აქტიურადაა ჩართული ირანის „სამხრეთ ფარსის“ გაზის საბაზოს ათვისებაში. იგი ამ ირანულ სტრუქტურაში ფლიპს 30-პროცენტიან წილს და პირიქის 56-დუიმიანი გაზსადენის ჩრდილოებით ირანის მიმართულებით მშენებლობას. მაშასადამე, საქართველოზე გამავალი „მაგისტრალური გაზსადენის“ პრივატიზების შემთხვევაში „გაზპრომს“ ექნება საკუთარი (ანუ ირანში მოპოვებული გაზი) და მიღია (ანუ საქართველოზე გამავალი „მაგისტრალური გაზსადენი“) ევროპაში გაზის გადასაგზავნად. ამასთან, ვინაიდან 1998 წლის შემდეგ, „არასასოფლო-სამეურნეო მიწის პრივატიზების“ შესახებ კანონის მოთხოვნით, ყველა სახელმწიფო აქტივი მიწანად უნდა გაიყიდოს, „გაზპრომს“ ამ გაზსადენის პრივატიზების შემთხვევაში, ექნება მიღი თავისი მიმდებარება მიწიანად. ეს კი რუსეთს საშუალებას მისცემს, გაზსადენის უსაფრთხოების დაცვის მოტივით, მოითხოვთ გარკვეული სამხედრო კონტინგენტის გამოყენება მიღის ნებისმიერ წერტილში.

ამავე დროს, შეუძლებელია, დაეთანხმო 2005 წელს ზოგი რუსის ექსპრესის მიერ გამოთქმულ მოსაზრებას, თითქოს „გაზპრომის“ აქტიურადაა ჩართული ირანის „სამხრეთ ფარსის“ გაზის საბაზოს ათვისებაში. იგი ამ ირანულ სტრუქტურაში ფლიპს 30-პროცენტიან წილს და პირიქის 56-დუიმიანი გაზსადენის ჩრდილოებით ირანის მიმართულებით მშენებლობას. მაშასადამე, საქართველოზე გამავალი „მაგისტრალური გაზსადენის“ პრივატიზების შემთხვევაში „გაზპრომს“ ექნება საკუთარი (ანუ ირანში მოპოვებული გაზი) და მიღია (ანუ საქართველოზე გამავალი „მაგისტრალური გაზსადენი“) ევროპაში გაზის გადასაგზავნად. ამასთან, ვინაიდან 1998 წლის შემდეგ, „არასასოფლო-სამეურნეო მიწის პრივატიზების“ შესახებ კანონის მოთხოვნით, ყველა სახელმწიფო აქტივი მიწანად უნდა გაიყიდოს, „გაზპრომს“ ამ გაზსადენის პრივატიზების შემთხვევაში, ექნება მიღი თავისი მიმდებარება მიწიანად. ეს კი რუსეთს საშუალებას მისცემს, გაზსადენის უსაფრთხოების დაცვის მოტივით, მოითხოვთ გარკვეული სამხედრო კონტინგენტის გამოყენება მიღის ნებისმიერ წერტილში.

ამავე დროს, შეუძლებელია, დაეთანხმო 2005 წელს ზოგი რუსი ექსპრესის მიერ გამოთქმულ მოსაზრებას, თითქოს „გაზპრომს“ ჩერენი გაზსადენი თურქეთში გაზის სტრანზიტის გაზსადენის ტრანზიტის გაზის საბჭოთაში და აქვთ უკვე ათვისებული აქვთ. სინამდევილეში, „მაგისტრალურ გაზსადენის“ პრივატიზების შესაბამის შემთხვევაში „პრივატიზების“ შესახებ კანონის მოთხოვნით, ყველა სახელმწიფო აქტივი მიწანად უნდა გაიყიდოს, რაოდ გამოიკიდება და აქცევა. აქცევა გამომდინარე, ანტიირანული ფინანსების გაუქმდების შემდეგ, „გაზპრომს“, სავარაუდოდ, დაევალობა სამხრეთ-საქართველოს გაზის ქსელი რევერსით ანუ გაზის ნაკადის საპიროსპირ მიმართულებით — სამხრეთ ფინანსების დასაცავის გაზსადენის საპიროსპირ მიმართულების დარღვევაში.

2008 წლიდან სანქციებამდე ირანის „სამხრეთ ფარსის“ ათვისებასთან დაკავშირებით გაფორმებული, მაგრამ განუხორციელებელი მემორანდუმები

წელისი

აზერბაიჯანი, 9 მეტობების,
საკაზინილებელ არჩევნები ჩატარდება

ა ზერბაიჯანში საპრეზიდენტო არჩევნები ჩატარდება. ბოლოფრონდელი სოციოლოგიური გამოკითხვების თანახმად, საპრეზიდენტო კანდიდატებს შორის, ქვეყნის მოქმედი პრეზიდენტი, ილჰამ ალიევი ლიდერობს. ალიევის მთავარი კონკურენტი ოპოზიციის ერთანი კანდიდატი 61 წლის ჯამინ ჰასანლია, რომელიც აცხადებს, რომ სამართლიანი არჩევნების ჩატარების შემთხვევაში, მას გამარჯვების შანსი უქნება. იმ შემთხვევაში, თუ მოსახლეობას უმრავლესობა ილჰამ ალიევს დაუჭერს მხარს, ის პრეზიდენტის პოსტს, მესამედ, ხუთწლიანი ვადით დაიკავებს.

„კერძიანიუსი“

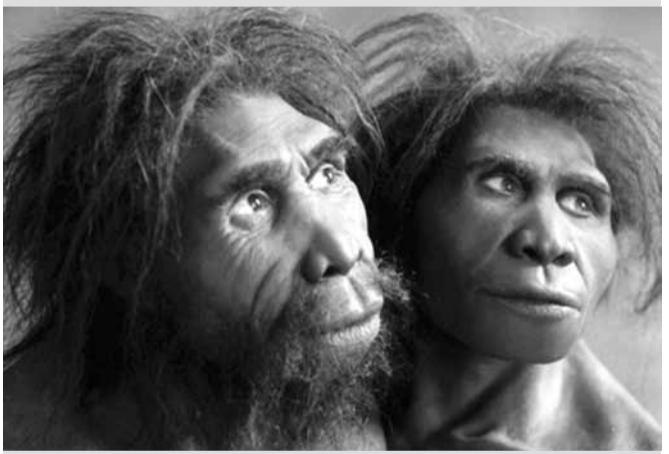
11 ማጀመጀከና ይበደግል ተበጠቷል ሸደግኝ ጥገናዎች

საპატრიარქოში, 11 ოქტომბერს, წმინდა სინოდის მორიგი სხდომა გაიმართება, — ამის შესახებ „ინტერ-პრესნიუს“ ჰატრიარქის ქორეპისკოპოსმა, ახალციხისა და ტაო-კლარჯეთის მიტროპოლიტმა თევოდორე ჭუაძემ განუცხადა. მისივე თქმით, წმინდა სინოდის სხდომაზე განსახილველი საკითხები წინასწარ უცნობია.

„წმინდა სინოდის სხდომაზე რა საკითხები იქნება განხილული, წინასწარ არავინ არასოდეს იცის“, — ანატაზიან მუჭთაძე

განაცხადა ძეუფება.
მღვდელმთავრის განმარტებით, სხდომა ტრადიციულად, 12:00 საათზე დაიწყება. ჩევეულებრივ, წმინდა სინოდის სხდომა გაზაფხულსა და შემოდგომაზე იმართება. სხდომა წელს უკვე მეორედ ტარდება. ბოლო სხდომა 23 პრილს გაიმართა. წმინდა სინოდის სხდომებს სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი, უწმინდესი და უნეტარესი, ილია II ხელმძღვანელობს.

„ინტერპრესნიუსი“

აერიკული გამოზეა PNAS: „დანის შინაგანი უძველესი აზოვის კბილოს სახით სარგებლობენ“

დღანისში მცხოვრები უძველესი ადამიანები კბილის საწმენდით რეგულარულად სარგებლობდნენ, — ინფორმაციას ამის შესახებ ამერიკული გამოცემა PNAS („მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მაცნე“) ავრცელებს, რომელიც საქართველოს ეროვნული მუზეუმის დირექტორის, დაკით ლორთქითანიძის სტატიას აქვეყნებს.

ყოველივე ეს აღმოჩენის ავტორებს აძლევს იმის თქმის საფუძველს, რომ დმანისის უძველესია მაცხოვრებლები კბილის საწმენდებს ამზადებდნენ და იყენებდნენ. „ვერსიანიუსი“

„ვერსიანიუსი“

30ს ინტერვენაციი შედის პროფილური კური
უნიტის „შუა ქალაქი“ გასხვისა და რამდენ
ათას ლარს იჯიბავს ერთი ყოველთვიურად

 ეკათონა გელიგირი

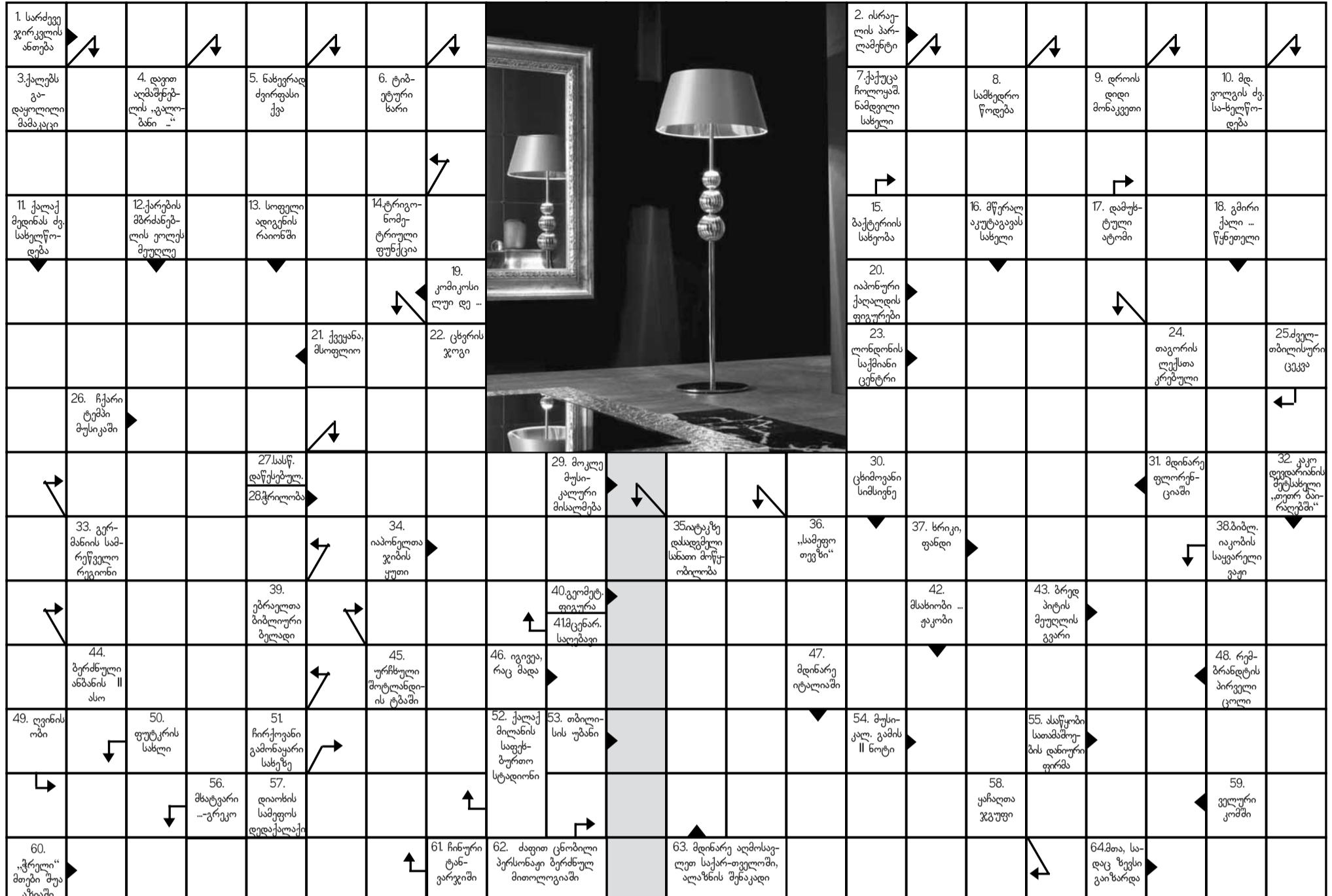
თბილისის მერიის საკუთრებაში არსებული
სამედიცინო ცენტრების გასხვისების სქემა კვლავ
გრძელდება. „შუა ქალაქის“ გასხვისების გამო
ატენილი აჟიოტაჟი ახალ ფაზაში გადადის და
მედპერსონალი პაციენტებს უკვე საპროტესტო
აქციების ფონზე იღებს. სამკურნალო პროფცენტრის
პედიატრი ნანა კასინაშვილი არსებული
პრობლემის უახლეს დეტალებს გვიამბობს.

— ჩვენი პრობლემები 2012 წლის საპარლამენტო არჩევნების დასრულებისთანავე დაიწყო. 2012 წლის 20 ნოემბერს, პოლიკლინიკის თანამშრომლების მაღლად, გამოცხადდა ტენდერი და თბილისის მერიამ საავადმყოფოს შენობა აუქციონზე გაიტანა. ჩვენი პროტესტი ყურად არ იღეს და ძალიან მაღლე გაამარჯვებინეს ტენდერის და კვირით ადრე დაფუძნებულ კომპანიას. ეს არის შპს „მედიკომი“. მანამდე არსებობდა ორი შპს „კლერიკონისა“ და „მედიკომის“ სახით. ეს

ქოს გაურიმონტებელ, ბინძურ

თორი შპს ჯანდაცვის ყოფილი მინისტრის ანდრია ურუშაძის ოჯახის ნეკრობზეა გაფორმებული. შემდევ ამ კომპანიებს გა-მოყენ კახა ლომისაძე და შექმნა ახალი შპს მეორე „მედიკომი“. — ვინ არის კახა ლომისაძე?

— ამ პიროვნების ნარსულის შესახებ ყველამ ყველაფერი იცის. ცხოვრობდა ამერიკაში, მერე, როგორც გავარკვით, ამერიკის ინტერპოლის მიერ იძებნებოდა, ამიტომ გვარი გადაიკეთა და საქართველოში გამოიქცა. ლომისაძე რომ დაეჭირათ ამერიკაში, 25 წლით ჩასვამდენენ. აი, ასეთ პიროვნებას გაამარჯვებონეს ტენდერში და ახლა ცდილობს ჩვენი პოლიკლინიკის შესყიდვას, რომელიც მილიონ ასი ათას ლარადაა შეფასებული. როგორც კი ლომისაძე ჩვენს შენობაში შემოვიდა, მედპერსონალს შეგვხდა, უამრავ რამეს დაგვპირდა. არა-და, ამ პოლიკლინიკაში 20 წელია ვმუშაობთ და რემონტიდან დაწყებული, ყველაფერი ჩვენი სახსრებით გავაკეთეთ. დღეს ლომისაძე ტელევიზიით აცხადებს, ამ პოლიკლინიკაში 35 წელია რემონტი არ გავაკეთებულა და მისვლისთანავე მე გავაკეთეო, რაც მტკნარი სიცრუეა. ჯერ ერთი, რატომ გააკეთებდა, ეს შენობა მის საკუთრებაში არ არის, რადგან ფული არ აქვს გადახდილი. რეალურად, ამ ადამიანს სხვა გეგმები აქვს. მან დაინყო პოლიკლინიკაში აფთიაქის გაკეთება იმ მიზნით, რომ მოთხოვთ ჩანაცილებას და გადამოიწვეოთ!

ჩილეში ანტიმიკრობული მატარებელი ივლის

ჩილეს ქალაქ ვალპარაისოს მეტროში ცოტა ხნის წინ უჩვეულო მატარებელი გავიდა — ვაგონებში სპეციალური ანტიმიკრობული შენადუღია, რაც მგზავრებს სხვადასხვა დაავადებების გავრცელებისგან დაიცავს. სახელურების ზედაპირი, რომელსაც მგზავრები ხელით ეყრდნობან, სპილენძის საფუძველზე შექმნილი ნაერთითაა დაფარული. გამოკვლეულების მიხედვით, სპილენძი 99,9%-ით ანადგურებს ყველა ბატქე-რიას, ვირუსსა და სოკოს. ჩილეს ხელისუფლების ნარმომადგენელთა განცხადებით, ეს ინიციატივა საშუალებას მისცემთ, მიყრობებისგან დაიცვან ის ადამიანები, ვინც საზოგადოებრივი ტრანსპორტით, პირველ რიგში კი, მეტროპოლიტენით მგზავრობს.

თენა ნოარაზი გასაცილებელი და სურველი პასუხისმისამართი

ა დ ვ ი ღ ბ ი

ც დ ა ც დ ა რ ა ც ი

ა დ ვ ი ღ ბ ი

ც დ ა ც დ ა რ ა ც ი

2	4	3	9	1	8	7	6	5
1	9	7	4	6	5	8	3	2
8	6	5	7	3	2	1	4	9
4	3	2	1	5	7	9	8	6
9	7	6	2	8	4	5	1	3
5	1	8	6	9	3	2	7	4
6	5	1	3	7	9	4	2	8
7	2	9	8	4	6	3	5	1
3	8	4	5	2	1	6	9	7

1	7	6	3	8	5	4	2	9
2	5	9	7	4	6	1	3	8
4	8	3	2	1	9	7	6	5
8	6	7	1	3	4	9	5	2
5	4	2	9	7	8	6	1	3
9	3	1	6	5	2	8	7	4
7	1	8	4	2	3	5	9	6
6	2	5	8	9	1	3	4	7
3	9	4	5	6	7	2	8	1

2	5	4	3	1	9	8	7	6	5
3	7	1	6	8	5	4	9	2	
9	8	6	4	7	2	3	1	5	
5	6	2	1	3	8	7	4	9	
1	4	7	9	2	6	5	8	3	
8	9	3	7	5	4	6	2	1	
4	3	9	2	6	7	1	5	8	
7	2	5	8	4	1	9	3	6	
6	1	8	5	9	3	2	7	4	

3	2	5	9	7	4	8	1	6
8	9	1	6	3	5	7	4	2
7	6	4	8	2	1	5	3	9
5	3	6	4	1	7	9	2	8
4	8	2	5	6	9	3	7	1
1	7	9	3	8	2	4	6	5
6	4	8	2	9	3	1	5	7
2	5	7	1	4	8	6	9	3
9	1	3	7	5	6	2	8	4

რ ი ს უ ლ ი

რ ი ს უ ლ ი ა რ ა ც ი

რ ი ს უ ლ ი

რ ი ს უ ლ ი ა რ ა ც ი

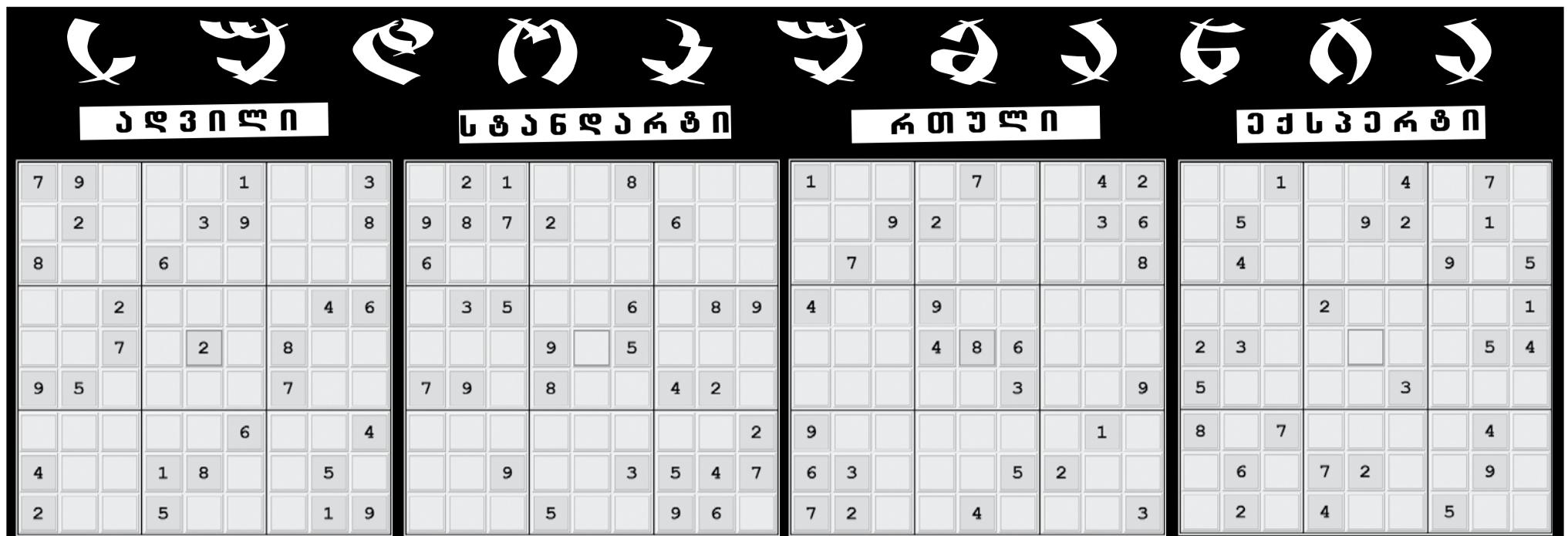
6	5	4	3	7	2	1	9	8
7	1	9	4	6	8	5	3	2
8	3	2	5	1	9	7	6	4
1	4	7	6	8	5	3	2	9
9	2	3	1	4	7	8	5	6
5	6	8	2	9	3	4	1	7
4	9	6	8	5	1	2	7	3
3	7	1	9	2	4	6	8	5
2	8	5	7	3	6	9	4	1

6	9	8	5	7	4	3	1	2
7	5	2	8	3	1	9	6	4
4	1	3	9	6	2	5	8	7
5	2	4	3	1	9	6	7	8
3	6	1	7	8	5	4	2	9
9	8	7	4	2	6	1	5	3
2	3	5	6	4	8	7	9	1
1	7	9	2	5	3	8	4	6
8	4	6	1	9	7	2	3	5

3	4	2	1	9	8	7	6	5
1	9	6	5	7	4	8	2	3
8	7	5	6	3	2	1	4	9
9	3	7	4	8	1	6	5	2
6	2	1	9	5	7	4	3	8
5	8	4	3	2	6	9	7	1
7	1	3	8	6	5	2	9	4
4	6	9	2	1	3	5	8	7
2	5	8	7	4	9	3	1	6

7	2	8	6	4	5	3	1	9
1	5	4	9	8	3	2	7	6
9	6	3	7	2	1	8	5	4
5	4	1	3	6	2	9	8	7
3	9	7	1	5	8	6	4	2
2	8	6	4	9	7	5	3	1
8	1	5	2	7	9	4	6	3
6	7	2	8	3	4	1	9	5
4	3	9	5	1	6	7</		

რაზე მეტყველებს თრგანოების ზომა?

ატლანტის კვლევითი უნივერსიტეტის Emory მეცნიერებმა ახალი ნაშრომი წარმოადგინეს, სადაც სუბარია იმაზე, რომ ნებისმიერი ორგანოს ზომა ადამიანის ჯანმრთელობის მდგრადი მარეობას განსაზღვრავს.

მაგალითად, გრძელები ენა იმაზე მიუთითებს, რომ ადამიანი მიდრეულია უძილობისკენ, სუნთქვის უცმარისობით იტანჯება და ხერინავს. სწავლულების თქმით, დიდფერებიან ქალებს ტვინის ნორმალური ფუნქციონირება დარღვეული აქვთ, რაც განსაკუთრებით მძაფრდება მენოპაუზის დროს; ვინწო მენჭი კი, როგორც აღმოჩნდა, მხოლოდ გარეგნულადაა ლამაზი, თორემ რეალურად, გულის დაავადებებისა და ნაადრევი სიკედილის მიზეზი ხდება.

ბრიტანეთის კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერებმა პროსტატით დაავადებული 1500 მამაკაცისა და ხელი 3 ათასი ჯენმრთელო მამაკაცის ხელის აგებულება ერთმანეთს შეადარეს და აღმოაჩინეს, რომ მათ, ვისაც საჩვენებელი თითო არათო-ზე უფრო გრძელი აქვთ, ეს დაავადება ანუხებთ. ამერიკელი ქირურგის, დევიდ ჰოული ჰან-ბურნის თქმით კი, თუ ადამიანს ფეხის მეორე თითო უფრო გრძელი აქვს, ვიდრე დიდი თითო, ხშირად ანუხებს ოსტეოქონდროზი. დიდთვალება ადამიანები, ძირითადად, ახლომხედველები არიან; რაც შეეხება გრძელ ფეხებს, სწავლულები გვარწმუნებენ, რომ ასეთ ადამიანებს დაბეჭი არასოდეს ანუხებთ.

ფერმერებისთვის სოციალური ქსელი ამოქმედდა

იმის ნაცვლად, რომ მეგობრებისა და ოჯახის ნევრების ფოტოები ატვრთონ, ახალი არგენტინული სოციალური ქსელის მომხმარებლები ერთმანეთს სოიოს მინდვრების ფოტოებს უზიარებენ და ბოლო მოდელის ტრაქტორებს „ალაიქებენ“. 31 წლის ადვოკატმა მარიან ტორუბანომ გადაწყვდა, Facebook-ის მსგავსად, ახალი ინტერნეტ-რესურსი აემუშვებინა სპეციალურად ფერმერებს სთავის, რომელსაც SojaBook („სოიაბუქი“) უწოდა. არგენტინა მსოფლიოში სოიოსა და სხვა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების ერთ-ერთი უმსვილესი ექსპორტიორია და თანაც იმ ქვეყნებს შორისაა, სადაც სოციალური ქსელების ყველაზე აქტიური მომხმარებლები ცხოვრობენ. გაოგნებული დავრჩი, როცა ტრაქტორზე „ამხედრებული“ ფერმერი დავინახე, რომელსაც ერთ ხელში ნოუთბუქი ეჭირა, მეორეში — აიპოდი, — ამბობს ტორუბანო, — ვიდრე მინდორი ითესებოდა, იგი ინტერნეტში მუსიკას უსმენდა. ჯერჯერობით, „სოიაბუქს“ მხოლოდ 1000 მომხმარებელი ჰყავს, თუმცა, ავტორის თქმით, ჯერ ყველაფერი წინაა, რადგან მისი ამოქმედებიდან ერთი თვეც არ გასულა.

ერმანიაში ლუსილი ეაჩნდა

უამრავი მამაკაცის ოცნება — ონკანი, საიდანაც წყლის ნაცვლად ლუდი წამოვიდოდა, გერმანელებს აუხდინეს ქალაქ გელზენგირხენში, ლუდსადენის საერთო სიგრძე 5 კილომეტრია და 100-ზე მეტ სავაჭრო წერტილს აერთიანებს, ქარვისფერი სასმელი კი მილებში ისეთი წევით მიედინება, რომ ნებისმიერ ბარსა თუ რესტორანში ერთ წუთში 14 ლიტრი სასმელის ჩამოსხმა შესაძლებელი. დღეისთვის ეს მსოფლიოში ყველაზე გრძელი ლუდსადენია, თუმცა გასული საუკუნის ბოლოს, დანიაში წარმატებით მუშაობდა ტორას მილების ლუდსადენ, რომელიც სასმელით ქალაქ რენდერსისა და მისი შემოგარენის პაბებს ამარავებდა.

ყველაზე ბინძური ნივთები

აშშ-ს არიზონას უნივერსიტეტის მეცნიერმა ჩარლზ გერბმა ყველაზე ჭუჭიანი ნივთების გამოსავლენად კვლევა ჩაატარა. აღმოჩნდა, რომ ყველაზე მეტი მიკრობი სამზარეულოს საჭრელ ხის დაფაზე რჩება და მათ რაოდნობა 200-ჯერ აღემატება უნიტაზზე არსებული მიკროორგანიზმების რიცხვს. სწავლული გვირჩევას, რომ დაის გარეცხვის შემდეგ, მას ძმარი ან სიირტი გადავალოთ. ბაქტერიების ჭაბი რაოდნობით, მეორე ადგილზე სახლის ტელეფონია, „საბატიო“ მესამე ადგილი კი ჭურჭლის სარეცხმი ლრუბელმა დაიკავა; შემდეგ მოდის საშხაპის ფარდა, რომელსაც სახლის დალაგების დროს ხშირად ყურადღებას არც კი ვუთმობთ და სამზარეულოსა და საპირფარეშოს ნაგვის ურნები; მეექსე პოზიციი ჭურჭლის სარეცხმა მანქანმ დაიკავა — მისი კარი ისევე, როგორც მაცივრისა, მიკრობებისთვის საუკეთესო თავშესაფრია. ამ უჩვეულო რეიტინგს კი სარეცხი მანქანა ასრულებს. კვლევამ აჩვენა, რომ რეცხვის შემდეგ გადარჩენილი მიკრობები მანქანში რჩება და ამიტომ კარგი იქნება, თუ თვეში ერთხელ მანქანას ცხელი წყლით გამოვასუფთავებთ.

18 October 2013 Courtyard Marriott
18 ოქტომბერი 2013 ქორთიარდ მერიონი

FIRST INDUSTRIAL FORUM

GEORGIAN
TIMES
MEDIA HOLDING

პირველი ინდუსტრიული ფორუმი

PARTNERS

Ministry of Finance
of Georgia

Ministry of Energy
of Georgia

Georgian Revenue
Service

Regional Development &
Infrastructure of Georgia

Partnership
Fund

Georgian Energy
Development Fund

Georgian Chamber of
Commerce & Industry

MEDIA-PARTNERS

The Georgian Times

BUSINESS WEEK

LEADER Today

PRIME Time

Commersant.ge

ვერსია

Georgian Times | www.geotimes.ge

Please Contact: marketing@geotimes.ge

ქ. ფოთის ყოვლადწმიდა ღვთისმშობლის შობის საკათედრო ტაძარი

901.800.800

პოთის დარეკორდი

წმიდა ანდრია
პირველწოდებულის
სამონასტრო კომპლექსი

საქართველოში არსებული ყველა სატელეფონო
ქსელიდან და მობილური ლაპტოპიდან

901.901.901

ერთს ნათელი მომავალი ეკლესია-მონასტრების მშენებლობაშია, მიიღეთ
მონაწილეობა წმიდა ანდრია პირველწოდებულის მონასტრის მშენებლობა-
ში. უფალი შეგენერატორი და ადამიანი - მორჩეული ადამიანია.

რომ გნამდეს — უნდა დაიჯერო, რომ გჯეროდეს — უნდა გინდოდეს, მადლი
რომ მოიპოვო — უნდა გსურდეს. ქართველნო ერთად ღვთისაკენ.

დაირთოთ დაგჭიროთ და გაგარიროთ

ვერსია

მისამართი: ქ. თბილისი, სანკტ-პეტერბურგის ქ. 7.
e-mail: versiaprinti@yahoo.com www.versia.ge

UDC(უაკ)070.48:32(479.22)3-387

დამზადებელი და მთავარი რედაქტორი
მაია ფურცელაძე (599) 62-88-77
ასულის გვარი: რედაქტორი: ნინო ლურსმანაშვილი
მადიავაშვილი: მაია მიშელაძე, ნინო კომახიძე,
რუსულან შელია, დავით დევიძე, ნათა ვასაძე.
სტილისტი: თამარ არათანაშვილი, ნინო ებანოძე
დაზღვირებელი: გიორგი ლომსაძე
ტელ: 590 740999; 2942399

ISSN 1987-8699

დაცულია საავტორო უფლებები.
რედაქციაში შემოსული
მასალები უკან არ ბრუნდება.
სტატიაში მოყვანილ ფაქტებსა
და ინფორმაციის სიზუსტეზე
პასუხს აგებს ავტორი. პრეცენტის
შემთხვევაში დაგვიკავშირდით
14 დღის განმავლობაში.